

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske doželi 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošlja do odgovoda. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštine proste.

## Nekaj o volilni preosnovi.

Celo šumo zborovanj je priredila Narodna stranka pretekel nedeljo po Slovenskem Štajerju in sicer, kakor pravi, z namenom, da pouči naše ljudstvo o nameravani volilni reformi v Štajerskem deželnem zboru. Pred nami ležijo poročila o teh zborovanjih. Mnogo se je na teh shodih govorilo, toda eno je gotovo, da je še Narodna stranka sama potrebna temeljitega pouka o volilni reformi. Svoje najboljše ljudi so poslali zadnjo nedeljo na zborovanja, toda njih govorji nam dokazujo, da njih inteligence ne presega politične izobraženosti, ki jo dobijo pri nas vsak obiskovalec naših socialnih kurzov. Slovenska krščansko-socialna zveza bi storila liberalni stranki in njenemu slabemu privesku veliko uslugo, ako bi za njene voditelje priredila poučni tečaj, da bi ne hodili več s prazno slamo med naše ljudstvo.

Le majhno kost hočemo vreči pred liberalce, da bodo imeli vsaj kaj glodati. Izjavljamo pa, da je to, kar zapisi, le naše zasebno mnenje, kajti odločilno besedo imajo v tem oziru govoriti le Slovenska krščansko-socialna zveza in naši deželniki poslanci. Ti pa še govorijo sedaj ne bodo javno pokazali svojih kart, ker bi jih videli tudi Nemci, pred katerimi jih je treba skrivati. Narodna stranka je seveda takoj neumna, da se ni držala enake taktike. Hvala Bogu, da ni imela v rokah drugih kart kakor škartindelje, nasprotniki torej niso mogli nič videti, ker naši liberalci niso imeli nič pokazati.

Naše načelno stališče je: splošna in enaka volilna pravica za deželni zbor. Vemo pa, da nam vlađa tega še danes noče dovoliti. Vsled tega moramo iskati tako volilno reformo, ki bo naši načelniki zahtevi po splošni in enaki volilni pravici najbližja. Vedeti moramo tudi, kaj hoče ohraniti vlada na dosedanjih volilnih redih. To so edino le predpravice veleposestva. Vlada še hoče nadalje imeti v deželnih zborih sebi poslušno veleposestniško kurijo.

Računati moramo torej z veleposestniško kurijo! Toda zahtevati pa nam je vendar obenem, da se ta skupina modernizira, da pridejo v to skupino vsi veleposestniki in ne samo oni, ki so v deželni deski. To se bo dalo doseči. Tudi od tega ne smemo odstopiti, da se narodni manjšini slovenskih veleposestnikov postavno zajamči razmerno število zastopnikov.

Ce zajamčimo vladu veleposestniško skupino, če tudi moderniziramo, in sebi razmerno število zastop-

nikov v veleposestvu, potem pa ni nobene ovire, da se za vse druge volilce vpelje splošna in enaka volilna pravica nekako po vzoru novega volilnega reda za državni zbor. Pravimo "nekako po vzoru", ker nam ta red ni povsem vzoren.

V državni zbor volimo Štajerci 30 poslancev, izmed teh Slovenc sedem. Volilni okraji bi lahko ostali, samo da vsak okraj voli po dva poslanca. Slovenci v kmečkih občinah torej 14. Za naše slovenske volilce po trgih in mestih bi morali izvajevati seveda tudi primerno, postavno zajamčeno zastopstvo.

Samo volilna reforma, na tej podlagi izpeljana, bi pri sedanjih razmerah dala Slovencem vsaj nekoliko primerno začetek v deželnih zbornicah.

Se enkrat pa izjavljamo, da so to le zasebne misli pisatelja teh vrstic, ki ni hotel nikakor s tem segati v pravice Slov. kmečke zveze in njenih deželnih poslancev, katerim gre tukaj odločilna beseda. Pisatelju je segala le velikanska ubožnost na pametnih mislih, ki jo je pokazala Narodna stranka zadnjo nedeljo na svojih zborovanjih, globoko v srce, in iz usmiljenosti do duševne revščine naših liberalcev je napisal svoje misli o volilni reformi za Štajerski deželni zbor. Kurzovec.

## Politični ogled.

— Delegacije bodo sklenile svoje zasedanje dne 2. ali 3. marca.

— Državni zbor, ki se snide 17. marca, se bo bavil s proračunom, delavskim ministrstvom in trgovinsko pogodbo s Srbijo. Upati je, da državni zbor reši proračun do velikonočnih počitnic.

— Kranjsko. Pri deželnozborskih volitvah v skupinah kmečkih občin so pri volitvi dne 21. t. m. zmagali z velikansko večino vsi kandidati Slovenske ljudske stranke, katere smo priobčili v zadnji številki. Vsi katoliški kandidati so dobili 17.446 glasov; liberalnih, socialdemokraških, takozvanih neodvisnih in razcepljenih pa je bilo komaj 3244. V okraju Vipava in Idrija, kjer je pred 6 leti zmagal liberalec, je izvoljen kandidat S. L. S. z 1061 glasovi, liberalni kandidat je dobil komaj 454 glasov. Liberalizem je na Kranjskem popolnoma poražen. Vrli Štajerski kmetje, posnemajte pri prihodnjih deželnozborskih volitvah kranjske tovariše!

Knežič je ostromel! Kako naj on kupi konja, ki je vendar po vsej božji in človeški pravici njegov? Ko pa mu Tah reče, da ni drugače, kakor da izvleče mošnjo, seže starček globoko v suknjin žep, potegne iz njega mošnjiček s petimi ubogimi dolarji, ki jih ponudi blazni ženi:

Evo, vzemite, to je vse, kar sem si z velikim trudom prihranil za Velikonoč!

Zena skoči s konja, zgrabi pohlepno za denar, oropan starček pa potrt zajaše zopet konja in krene proti Zagrebu.

Tah, kastelan in kastelanka pa so še dolgo klicali za njim:

Ali te nismo dobro oskulbi, črnec farški?

V tem pride Peter Bošnjak, in naznani Tahu, da Stubičani nočejo dati iz rok ključev od svojih kleti. Grajščak visoko vzdigne glavo rekoč:

Bomo videli, ali mi bodo pokorni ali ne! Letošnjo Velikonoč praznujemo v Stubiči!

### XII.

#### "Pri priči mi predajte kletne ključe!"

Napočila je Velikanoč, praznik spravne daritve. Daleč po bregovih se je razlegal glas zvonov gornjebistiške cerkve, ki stoji sred trga. Ali danes se zdi, kakor da ne vabijo k veselemu slavlju, ampak k največji žalosti.

Ljudje gredo v cerkev, ali žalostni in potri. Tah je zapovedal, naj se po maši zberejo pred cerkvijo vsi gospodarji in naj mu oddajo ključe od svojih vinskih kleti.

Susled in Brdovec je že oropal ta pesjanski grajščak, zdaj pride vrsta na Stubič.

Koliko mi daste za konja?, gač vpraša, rega se.

— Goriško. Na Goriškem bodo deželnozborske volitve: dne 2. marca v splošni skupini; kandidati S. L. S. stranke so: dr. Anton Brezelj, zdravnik v Gorici, Jožef Fon, državni poslanec v Gorici, in dr. Fr. Pavletič, odvetnik v Gorici. Kmečke občine volijo dne 4. marca; kandidati S. L. S. so: dr. Ant. Gregorčič, državni poslanec v Gorici, Anton Kosmač, župan v Cerknici, za tolminsko glavarstvo, Iv. Berbuč, deželni odbornik v Gorici, Anton Klančnik, župan v Podgori, Miha Zega, posestnik v Kanalu, za goriško glavarstvo. Skupina trgov voli dne 6. marca; S. L. S. podpira kandidata Leopolda Janko, veleposestnika v Bovcu. Liberalci so že tudi večnoma povsod postavili svoje protikandidate.

— Na Češkem so bili pri deželnozborskih volitvah liberalni mladčehi popolnoma poraženi. Največ poslancev je pridobila agrarna stranka.

— Volitve na Tirolskem. Dne 19. t. m. so se pričele deželnozborske volitve na Tirolskem in sicer v kmečkih občinah. Do sedaj je izvoljenih 22 krščanskih socialcev, 6 italijanskih konservativcev in 4 pristaši italijanske krščanske ljudske stranke. Zmagal ni noben liberalec.

— Italijanski sosed. Italijansko obrežje ob Jadranu morju, osobito pa beneške lagune, so že nekaj časa sem popolnoma pripravljene za vojsko. Utrdbe so preskrbeli z novimi topovi, lagune so zaprlje z minami in s torpedi. Izdelani so tudi načrti za napad in obrambo glede na skupno sodelovanje italijanske armade in mornarice. Grade se podmorski čolni za obrambo pristanišč in lagun. Italijani imajo v Avstriji veliko vuhovin in so zelo dobro počutni o vsem, kar se zgodi v naši armadi. Italijanski vojaški list nam to dokazuje. List objavlja dopis iz Avstrije, ki izvaja: „Avstrijskemu generalnemu štabu ni ostalo prikrito, da je italijansko obrežje od Benetk do Brindisija našpikano s težkimi topovi. Zato pa hoče bolj utrditi opiralniča avstrijskega brodovja in pa dalmatinsko obrežje. Vojške oblasti so premestili v Šibenik, ker niso bile dovolj varne v Zadru.“

— Svobodomiselnata država. Na severnem Francoskem obiskuje šolo izmed 305.000 otrok samo 252.000. Ostalih 53.000 nihče ne poučuje. Vzrok: manjka šol, ker so se zatrle redovne, država pa denarja nima, da bi nove zgradila. V okraju Herault se o šolski obveznosti niti govoriti ne more. Ne sme se pa misliti, da branijo verski stariši otrokom v šolo — ne ravno svobodomiselnim o šoli ne marajo nič vedeti.

Grdak je svetoval kmetom, naj ne dajo ključev, Tah pa pravi, kdor se protivi, izgubi svojo glavo.

Sila ljudstva se je zbralo v cerkvi. Vsakdo moli tiko svojo molitvico, med njimi tudi Matija Gubec.

Pred cerkvijo stoji četa Štajerskih mušketirjev, pred njimi na konju Tah.

Maša je končana, a ljudstvo ne gre iz cerkve. Tah zapove mušketirjem, naj iztirajo ljudstvo s silo iz cerkve. Mušketirji pridrve v cerkev ter začnejo goniti ljudstvo s pestmi, puškinimi kopiti in grobimi kletvami — kakor zabitu živino — iz božjega hrama.

Župnik kleči pred oltarjem, dviga roke k Rešniku svetu, šepeče vročo molitev za svoje ovčice in gorke njegove solze modijo mrzli oltarni kamen.

Visoko dvigne Tah glavo in zaupije:

Psi kmečki, ali ste slišali mojo zapoved? Pri priči mi predajte kletne ključe!

Tedaj stopi pred grajščaka visok, belolas starec in reče:

Kralju smo dali, kar je kraljevega, gospodu, kar je gospodovega, a to je naše, tega ne damo!

Ne damo, tako nam Boga!, zakliče Gubec in vzdigne roko.

Ne damo, ne damo!, zagrimi vsa množica z obupnim glasom.

Tah zažene svojega konja takoj za četo in zapove:

Streljajte! Udarite! Pobijte pse tlačanske!

Mušketirji namerijo puške, množica strahu zatrepeče. V hipu zagrimi strašen strel, dim zakrije

Takozvane šolske komisije pa si ne upajo poseči vmes, kajti njih člani so poslanci, ki se svojim volilcem pod nobenim pogojem nočejo in ne smejo zameriti. To je tista svobodomiselna vzor-država, ki koraka vsemu napredku na čelu!

### Mala politična naznanila.

Dne 20. februarja: Portugalska kraljica Amalia dobiva neprestano pretilna pisma, ki zahtevajo, da kraljica s kraljem Emanuelom nemudoma zapusti deželo, ker jih sicer čaka ista usoda, kakor je zadela kralja Karola in prestolonaslednika. — Tudi med Srbijo in Črnogoro so postale napete razmere. Torej je sedaj skoraj cela Evropa napeta. — V Bosni in Hercegovini se širi protiavstrijska agitacija. — Italija bo zopet zgradila ob avstrijski meji veliko trdnjavo.

Dne 21. februarja: Vlada je v začetku mislila zavarovati samo industrijske delavce, sedaj pa zahtevajo krščansko-socialne stranke, da se zavarujejo tudi obrtniki, mali in srednji kmetje ter poljski delavci. Vsled tega predloge o zavarovanju ni mogoče tako hitro izdelati kakor se je mislilo. — Nemški cesar, ki je kupil na otoku Korfu vilo Ahileon, last raje cesarice Elizabete, se poda letos na ta otok in vzame seboj stotnijo vojakov. — V Maroku blizu Settata so bili baje Francozi tepeni; general Amade pa poroča, da je pognal Maročane v beg.

Dne 22. februarja: Ruska policija je zasledila zaroto proti velikemu knezu Nikolaju in proti russkim ministrom. — Stališče naučnega ministra Marcheta in pravosodnega ministra Kleina je omajeno, tako se poroča danes z Dunaja. — Mestni svet v Neapolju na Italijanskem je sklenil z 51 proti 1 glasom, prositi parlament, da ostane šola verska. — O porazu Francozov v Maroku se poroča, da je bil napaden samo en oddelek, ki si je moral z bajonetom narediti pot skozi sovražnika, da se je mogel vrniti v mesto Buznika. Sumi se, da so Francoze izdali Marokanci, ki so jih vodili. — Dunajskemu županu Luegerju je v Lovranu nekoliko boljše. — Portugalska vlada namerava sklicati parlament, katerega je diktator Franco razpustil, konec marca. — Turčija se baje nahaja v silnih denarnih zadrgah. Mnogo uradnikov že od meseca avgusta ni dobitilo plače.

Dne 23. februarja: Lizbonska policija je našla več listin, iz katerih je dognala, da se namerava napad na kralja, ki je tudi dobil več pretilnih pisem, naj odstopi, sicer bo umorjen. — Od 1. 1909 bo začela Kitajska šteti leta po Gregorijanskem kalendarju. — S. L. S. na Goriškem je imela danes 12 volilnih shodov, ki so bili izredno dobro obiskani.

Dne 24. februarja: Na Japonskem je nastal nakrat velik denarni polom. Dve veliki banki v Tokio ste propadli, druge so pa v silni denarni zadrugi. — Portugalski kralj Manuel je odpustil 240 dvornih uradnikov svojega očeta. — Bivši italijanski minister Nasi je bil zaradi goljufije obsojen na 11 mesecev zapora.

Dne 25. februarja: V proračunskem odseku se je sprejel predlog, da se opusti počasi loterija. — Avstrijska delegacija je sprejela predlog, da se povisajo plače častnikom in moštvu. — Zdržane ameriške države bodo porabile za utrjenje Filipin šest in pol milijonov dolarjev. — Na portugalskem dvoru je vse potro, ker so prepričani, da v kratkem izbruhne revolucija. — Koroški nemški kmetje so imeli včeraj v Celovcu zborovanje, na katerem so si ustavili svojo Kmečko zvezo.

za trenotek cerkveni dvor — in grozna slika se pojavi iz megle!

Tu leži čvrst fant, tam se valja v krvi žena, zopet na drugem mestu se bori s smrtjo nedolžno dete, poleg njega pa omahuje krvaveč starec.

Zemljo napaja nedolžna kri, a besni vojaki še bolj udrihajo in mlatijo po zbegani množici. Ljudstvo beži, Tah se zopet prikaže na konju ter z peklenškim veseljem in zadovoljnostenje gleda to mesarjenje.

Naeinkrat se zažene z golo sabljo proti cerkevnim vratom, kamor se je hotel Matija Gubec ranjen skriti, in že zavilči nad njim sabljo, ko se prikaže med vratmi župnik z razpelom v roki ter zavipje:

Na tej skali sezidam svojo cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagala!

Krvolok otrgne, roka mu omahne in ves divji odjaha na grad.

V tem trenutku prijezdi iz Zagreba podžupan Juro Raškaj, ki ga je bil Grdak takoj obvestil o groznem počenjanju Tahovem, in zapove v imenu banovem, da se kmetom niti las ne sme skriviti. Prišel je žalilog prepozno!

V cerkvi kleči župnik in moli za duše nedolžnih žrtev, po gori pa se razlega glasen jok vдов in plač zapuščenih otrok . . .

Tretji dan po Velikinoči blagoslavljaj župnik brdovski tri kmete, ki se odpravljajo k samemu kralju s pismom, v katerem jim je župnik napisal vse rano tlačenega kmečkega ljudstva.

Vsi širje molijo k pravičnemu Bogu, da bi razsvetil vladarja, da jim pomore vsaj on, ki jim je že edino upanje!

### Razne novice.

\* **Duhovniške vesti.** V začasni pokoj stopi radi bolezni č. g. Anton Pinter, kaplan v Vuzenici; na njegovo mesto pride č. g. Jožef Panič, dosedaj provizor v Pilštanju.

\* **Imenovanje.** Minister za uk in bogočastje je imenoval č. g. dr. Avguština Stegenšek, profesorja na mariborskem bogoslovju, konzervatorjem osredne komisije za preiskavo in ohranitev umetno-zgodovinskih spomenikov. Čestitamo!

\* **Sijajna zmaga** Slovenske ljudske stranke na Kranjskem je katoliško kmečko ljudstvo na Štajerskem napolnilo z velikim veseljem. V vseh kmečkih volilnih okrajih so bili izvoljeni sami odločno katoliški možje, vseh skupaj 16. Ni jeden liberalec ni prodrl, čeprav so v nekaterih krajih liberalci delali s takimi sredstvi, kakor pri zadnjih volitvah v državnem zboru Narodna stranka v Savinski dolini in slovenjgrškem okraju. Vsi poskusi, vse nakane liberalcev, vse napori naprednjakov so bili zamani, liberalizem leži na tleh, in nad Kranjsko plapola zmagonosno zastava S. L. S.! Ko mi svojim kmečkim tovarišem na Kranjskem na sijajni zmagi srčno čestitamo, storimo ob enem trden sklep, da bo vsak spodnještajerski kmet storil svojo dolžnost in vse, kar je potreben, da bo povsod na slovenskem Štajerskem in za vselej zavladala zastava krščanske, narodne in prave ljudske stranke!

\* **Narodna stranka** škodljivka mladine. Žalosten propad slovenske gimnazijalne mladine v Celju, ki se je v bengalični luči pokazal ob koncu prvega tečaja, je dejstvo, ki je v širni javnosti vzbudilo veliko pozornost ter prave rodoljube napolnilo z globoko žalostjo. Kaj bo z našim narodom, če je njegov naraščaj tako slab? Kaj bo z našo domovino, kako more napredovati, če pa njen "up" tako nazaduje? In vzroki? "Narodni List" sam priznava, da je v prvi vrsti vzrok, da je mladina premalo marljiva. In zakaj nii bolj marljiva? Zato ker nima smisla za učenje, za resno delo, ki zahteva, da človek sebe zatajuje ter napenja svoje moči. Ideal te mladine je liberalizem, zabavljanje proti veri in duhovnikom, svobodnjaštvo v besedah, v obnašanju, v vživanju. Zastrupila pa je ozračje, katero diha v se celjsko dijaštvu, Narodna stranka. Ona ima propad tamoznjega dijaštva na vesti, naj se še toliko zvija in to zanika. Kako more mladenci ostati pošteni in vneti za svoj poklic, če vedno prebira "Narodni List"? In kaj naj porečemo o "Svobodi", o tistem skrajno nesramnem in predzrenem listu, ki mu je bil kot prvi urednik podpisani Špindler, urednik "Narodnega Lista"? Ali ni med glavnimi podpiratelji tega nezene, mlade duhove morečega lista tudi g. dr. Kukovec, šef Narodne stranke? Ne boste se torej izmuznili, gospodje pri Narodni stranki, vaša dejanja vas obsojajo! Prišli bodo časi in so menda že tukaj, ko bodo za svoje upanje ogoljufani starši preklinali tiste, ki so umsko zastupili ali vsaj duševno pohabili njihove otroke. Prišel bo pa tudi čas, ko bo narod izrekel uničujočo obsodbo nad takimi ljudmi kot grobokopji našega ljudstva. Svoje somišljenike pa prosimo in rotimo, naj z vestno pozornostjo pazijo na to, da Narodna stranka ne zanese svojega morečega strupa tudi med mladino na deželi. Na to pazimo kot na punčico svojega očesa!

\* **Kmečka zveza** hujša kot Turki. Koliko slabega so Turki storili krščanskim narodom, kako so ropali po njihovih deželah, z nezaslišano krvolčnostjo morili kristjane, požigali hiše in vasi in mesta, koliko trpljenja so povzročili, je dobro znano.

Turek je sploh zgled fanatičnega, nasilnega in su-

rovega razdejalcu in sovražnika. Pa še hujši sovražnik je S. K. Z. Kako in komu? — s strahom po-vprašujete vi pošteni slovenski kmetje. To očitanje vam je vrgel v obraz "Narodni List", ki piše v številki z dne 20. februarja na tretji strani: V Kmečki zvezzi ima učiteljstvo ljutejšega sovražnika nego v Turkih. Sedaj pa slovenski kmetje veste, da ste proti učiteljem hujši nego Turki. In kako ravnate z njimi? Vi smrtno sovražite učiteljski stan, njegove člane preganjate, nečloveško trpinčite, sekate jim glave ter jih natikate na kol — vsaj Turki so tako ravnali! In vi, slovenski kmetje, ste se ljutejši kot Turki. — V imenu slovenskega ljudstva zoper tako nečuveno sramotnje kmečkega stanu odločno protestiramo. Mi nismo nikaki Turki, temveč vemo dobro ceniti pomen izobrazbe. Mi spoštujevamo dobre učitelje, ki z velikim trudem odgajajo našo mladino. Zahtevamo pa, da je ta odgoja krščanska, in zato ne maramo liberalnih učiteljev in takih, ki jim je pogodu svobodna šola. Liberalne učitelje pa zopet oponimjam, naj vendar pomislijo, kako slabo uslužo jim dela njihovo glasilo "Narodni List" s tem, da v kmečkem ljudstvu vedno in vedno vzbuja srd in pa ogroženja zoper učitelje. Učitelji naj nikdar ne pozabijo, da so zavoljo ljudstva tukaj, in ne ljudstvo zavoljo njih. Dobre učitelje pa kličemo, naj se vendar enkrat temeljito odresejo največjih škodljivcev svojega stanu ter naj pogumno stopijo na stran našega katoliškega kmečkega ljudstva!

\* **Imenovanja uradnikov.** Zadnja imenovanja uradnikov so izpadla zoper neugodno za Slovence. Kdo je temu kriv? Katera stranka nosi krivo? Mi vemo iz ust naših državnih poslancev, da se naše uradništvo v svoji liberalni visokosti noče obračati do kmečkih zastopnikov, zato tudi poslanci Kmečke zveze lahko pri vlasti oddajajo samo načelne proteste. Vso krivdo na imenovanjih nosi Narodna stranka, ki je stranka naših liberalnih uradnikov. Zadnji protestni shodi Narodne stranke bi se torej naj ne obračali samo na vlasto, ampak tudi na nezmožne in nemarne liberalne poslance, ki ne storijo svoje dolžnosti, čeprav se uradniki obračajo do njih. Kake korake je n. pr. storil Ježovnik zaradi zadnjih imenovanj? Uradniki, vprašajte svojega zaščitnika!

\* **Roblek se boji** posledic, ki jih ima njegovo glasovanje za nujnost predloga, v katerem se zahteva odprtje mej. Za to se pere v "Domovini" in napada svojega tovariša dr. Benkoviča, čeravno na shodih trdi, da bi ž njim in njegovimi tovariši tako rad v enem klubu skupaj sedel! Liberalna odkritosrčnost! Robleka pa imenujemo sokrivenega, da se bodo sedaj bržkone gotovo uvažala srbska živina v Avstrijo. To je posledica Roblekovega in njegovih tovarišev glasovanja za nujnost Rennerjevega predloga, s katerim se zahteva tudi odprtje mej. Roblek je sokriven tega udarca, ki bo ga dobil naša živinoreja. Volileci so itak že sodili o Robleku s Tereglavovo izvolitvijo. Toda Roblek še ni odložil mandata, čeprav mu volilci ne zaupajo več!

\* **Dr. Benkovič-Roblek.** Slavno uredništvo! Prosim vas uljudno, da v odgovor na odprto pismo gospoda državnega poslanca Fr. Robleka, objavljeno v zadnji številki "Narodnega Lista" in naslovljeno na mene, priobčite sledeče: Ni res, da sem na občnem zboru Slovenske kmečke zveze za Štajersko dne 6. t. m. trdi, da je g. tovariš Roblek glasoval za odprtje mej. Pač pa sem na izrečeno tozadnevno vprašanje, stavljeno na mene potom medklica tekom govora, resnic primerno povedal, da je eden poslanc Narodne stranke glasoval za nujnost obravnavanja predlogov socialdemokratov, v katerih se med drugim zahteva otvoritev srbske in drugih mej za

Nas kralj me kliče pred sodnijo, kjer se sodi kri za kri.

Hitrih korakov hiti Tah v gornje stanovanje. Na pragu ga že čaka sluga ves bled pa reče:

Milostivi gospod, gospa — — —

Tah samo mahne z roko, ne pusti slugi, da izgovori ter gre v spalnico svoje žene.

Ustavi se pred njeno posteljo. Jelena izbuli svoje grozne oči na Taha, plane kvišku, potegne svoj poročni prstan z roke in zakriči z zadnjimi močmi:

Proklet budi prešestnik!

S temi besedami vrže svojemu možu prstan pod noge, zagrabi se za prsi, zahope in pada mrtva na vznak.

Taha zazebe kakor led. In v ušesih mu nekaj šepeče: Kri za kri!

XIV.

**Vsi so kričali togotno, da je Tah krvolek.**

Dne 2. julija so začeli kraljevi ljudje hoditi od kraja do kraja ter zbirati črne grehe Tahove in muke nesrečnega ljudstva.

Kanoniki zagrebški, vsi župniki po okolici in oba podžupana zagrebška, Raškaj in Mrnjavčič, so polagali roke na razpetega Boga, vsi so kričali togotno, da je Tah krvolok in divja zver.

In vzdigne se ves okraj, več stotin kmetov pride pred kraljeve ljudi prosit pravice; saj so oni tudi ljudje, a ubija jih gosposka zver.

Ko se ljudstvo v Stubici zhre na sod pred kraljevimi ljudmi, dvigne ponosno svojo glavo kmet Matija Gubec, položi roko na srce in reče:

(Dalec prizveden.)

In oba se zlobno-veselo nasmejata.

Ravno v tem času pa je prišel na grad tuj človek, ki je zahteval, naj ga takoj peljejo pred Taha, ker prihaja v kraljevem imenu.

Peter Bošnjak užge svečo, pelje tujca v stanovanje kastelanovo ter potrka na vrata. Tah naglo odpre vrata in srdito zakriči, kdo je tako predzren, da si ga upa vznemirjati, in to tako pozno po noči.

Tujec mu odgovori, da je kraljev človek, odda mu pismo pod velikim pečatom kraljevskega odvetnika, pa' odide.

Tah razmota pismo, začne brati, vztrepeče in obledi ter reče srdite Lolički:

uvoz tujec živine; izrečeno sem povdralj, da imata predloga marsikatero dobro zrno, da so pa ravno s tem predlagatelji hoteli prikriti in doseči njih glavni namen: otvoritev srbske meje za uvoz živine. Na razne medkllice sem izjavil, da ta zadeva sploh ne spada na občni zbor naše stranke, ker za svoje glasovanje je vsak poslanec odgovoren le svojim volilcem. Osebe g. tovariša Robleka se nisem dotaknil. Vse opazke o neresnici v pismu g. poslanca Robleka so tedaj povsem neutemeljene in se opirajo zgolj na netočna časniška poročila, katera s tem popravljam. Svetoval bi le g. tovarišu poslancu Robleku, da naj resnično poročanje zahteva v krogih, ki mu stoe mnogo bliže in ki se posebno v zadnjem času odlikujejo po pačenju resnice, „hcerke božje“, zlasti kolikor se moje malenkosti tiče. Z velespoštovanjem udani dr. Ivan Benkovič, državni poslanec.

\* **Značaji!** Na občnem zboru Kmečke zveze v Celju je govoril tudi znani ljudski govornik g. Peter Novak iz Slovenske Bistrice. Navduševal je navzoče, naj vztrajajo na strani Kmečke zveze, naj njihovo navdušenje ne poneha, marveč se vedno bolj in bolj razvija! To so porabili ljudje pri celjski „Domovini“ ter se zagnali v „kremenit značaj“ g. Petru Novaku, češ, pri ustanovnem shodu Narodne stranke predlansko leta je govoril navdušeno za liberalno Narodno stranko, sedaj pa zopet za klerikalno Zvezo. Kolikor je nam znano, se g. Peter Novak ustanovnega zborovanja Narodne stranke ni udeležil, torej tudi tam ni mogel govoriti! Onega zborovanja Narodne stranke se je udeležil znani socialni demokrat Novak iz Slovenske Bistrice in je tam tudi govoril. To gotovo vedo tudi ljudje pri „Domovini“, da narodnjak g. Peter Novak in socialni demokrat Novak nista identična, pa kaj njim to mor? Oni postavijo resnico na glavo, samo da morejo lopnit po Kmečki zvezi. Kje so torej značaji? Fej vam, ki delate s takimi sredstvi!

\* **Tržne vesti.** Nenavadno veliki padec žitnih cen v zadnjem času na inozemskih tržiščih je ostal brez upliva na naša tržišča, ki se še vedno ponšajo z jako visokimi cenami. Ta teden je bil precej miren. Efektivna pšenica je izgubila tekom tedna okoli 10 do 15%. Kupčija s turšico je jako majhna, avstrijski oves se znatno ponuja, vsled tega pritisika na ogrsko blago. V splošnem je mnenje mlačno, tendenca medla. Kupčija je neznatna, promet majhen, ni pravega zaupanja. Tudi poročilo ogrskega poljedelskega ministrstva, da so setve na Ogrskem v slabem stanu, ni prineslo življenja na tržišča. Budimpeški špekulant je še rogovili, ali kaj, ko imajo to smolo, da ni kupcev. Mlini se jako rezervirajo. Kakor se trdi od zanesljive strani, ima prava roka še precej blaga, ampak ga krepko drži, med tem ko razpolaga kupčijo s premajhnimi mlini ne s prevelikimi množinami vseh vrst žita. (Ogrski špekulant je trde, da na Ogrskem primanjkuje sirovina ali ogrski mlini prodajajo že delj časa pšenico in žito. Ako ravno so mlini z ozirom na umikajoče cene predelkov znižali moko, vendar s tem niso položaja in konzuma oživelji. Fine vrste pšenice moke ne gredo, ržena moka, kakor zadnji teden, cena nespremenjena, otrobi in klajna moka nespremenjeni, vendar se lahko dobe nižje. — Amerika je šla s ceno svinjske masti znatno nazaj in zategadelj je mlačna tudi ogrska mast. Pri tem predmetu je treba res kupovati le sproti, ker nisi nikoli varen pred zgubo. Za mast se zahteva K 61.— do 62.—, Budimpešta. — Živila na Dunaju: Pitani voli 54 do 94, krave 60 do 70, svinje, pitane, 92 do 110, druge 76 do 100 kron za 100 kg žive teže.

\* **Družba duhovnikov** za lavantinsko škofijo. Odborova seja je v pondeljek dne 2. marca ob štirih popoldne.

\* **Postni pastirski list** za našo škofijo se te dni razpošilja. V uvodu se omenja petdesetletnica prikazni Matere Božje v Lurdru in ob enem slovenskosti, ki so se ali se še bodo priredile v proslavo letosnjega Marijinega jubileja. Predmet, o katerem razpravlja pastirski list, so sv. Oče Pij X., ki letos 18. septembra obhajajo petdesetletnico svojega mašništva. Z ljubezni in spoštovanjem se v premišljavanje predstavlja njihovo življenje in apostolsko delovanje; s pozivom, naj v tem letu pomnožimo svojo udanost, svoje molitve in hkrati tudi svojo radodarnost napram sv. Očetu, se kot skupni cerkveni praznik za našo škofijo določa nedelja dne 20. septembra. Objavljen je tudi poseben list v proslavo šestdesetletnega vladanja našega cesarja.

\* **S. K. S. Z. za Štajersko.** V odborovi seji dne 20. februarja najprej poroča dr. Hohnjec o lepo in v vsakem oziru zadovoljivo uspelem socijalnem kurzu v Slovenjgradcu; krajevni odbor slovenjgrški se S. K. S. Z. zahvaljuje za prireditev tega tečaja. Odbor „Zvezze“ istotako smatra za svojo dolžnost, da se primerno in dostojno zahvali vsem predavateljem, kakor tudi vsem tistim, ki so vodili vse priprave ali so tečaju in njegovim učiteljem naklanjati svojo skrb in požrtvovano podporo. Sprožilo se je vprašanje, ali bi ne kazalo se kje drugje prirediti takšen kurz. Proti temu se je izjavil in tudi obveljal pomislek, ali bi bližnji čas sploh bil ugoden za takšne priredite. Sicer pa prepričamo vprašanje o bodočem kurzu okrajnim odborom „Zveznim“ v pretres in razsodbo, kje in kaj bi najbolj kazalo napraviti takšen tečaj. Odgovor „Slovenske dijake zveze v Ljubljani“, da bode po možnosti podpirala naše stremljenje po pospeševanju in razširjanju prave ljudske izobrazbe, se z veseljem vzame na

znanje. Ker ima „Zvezza“ veliko stroškov z ustanavljanjem knjižnic in z izposojevanjem, oziroma podarjenjem knjig takim bralnim društvom, ki nimajo dovolj berila za svoje člane, in ker hoče še večjo pozornost obračati na obmejne in narodno nevarne kraje, treba bo iskati novega vira dohodka. Zato se je predložila in soglasno sprejela naslednja resolucija: „S. K. S. Z. za Štajersko namerava v naši škofiji prireditev romarskih vlakov bodisi v Marijino Celje, bodisi na Brezje k Mariji Pomagaj ali kam drugam vzeti v svoje roke.“

## Mariborski okraj.

**m Maribor.** Dve slovenski trgovini s papirjem in pisarniškimi potrebščinami imamo sedaj v Mariboru: tiskarna sv. Cirila je začela s podrobno prodrogo papirja in pisarniških potrebščin, v zgornji gospodski ulici pa je otvoril g. Weixl istotako trgovino s papirjem (poprij Krapek).

**m Shod K. Z.** Dne 23. svečana je priredila Kmečka zveza shod v Reki pri Zg. Hočah v gostilni g. Fr. Lebeja. Vkljub hujskanja nasprotnikov (katereh je tam precejšno število), se je vršil shod še dokaj mirno. Vdeležilo se ga je pridružno 200 kmetov iz slivniškega in hoškega Pohorja. Navzoči so bili tudi trije gg. predstojniki: iz Planice, Ranč in Sp. Hoč. Predsednikom je bil izvoljen župan g. P. Vernik, podpredsednikom g. Anton Lešnik, zapisnikarjem g. Fr. Faleš. Ob 1/4. uru je otvoril g. P. Vernik zborovanje in da besedo g. poslancu Pišeku. Razložil nam je cenitev naših posestev, ki se bo vršila leta 1909, kako naj bomo pripravljeni, da se bo vse pravično cenilo. Govoril nam je na srce, kako naj se kmetje po vzgledu drugih stanov združimo in združeni smo velika zaslomba poslancem, ki lahko veliko več dosežemo. H koncu so vsi zborovalci navdušeni pritrjevali g. poslancu in odobravali ppstovanje Slov. kluba v državnem zboru.

**m Hoče.** Sv. misijon bodemo imeli tukaj od 1. do 8. marca.

**m Sv. Križ** nad Mariborom. Na shodu, ki ga je v nedeljo Narodna stranka priredila pri nas, je tudi bilo veliko naših pristašev. Govorniki so govorili mirno in spravljivo. G. Robnik je rekel, da se bomo po sadu spoznali. Kakšen je bil njegov političen sad dosedaj, mi dobro vemo in se ga nikakor nismo veselili. Ali bo v bodoče boljši, bomo videli. Mi bomo z največjo pazljivostjo zasledovali vsak korak Narodne stranke in če se bo kje zgodila kakšna politična lopovščina, bomo neizprosni sodniki. Naše srce pa velja slej ko prej Slovenski kmečki zvezi.

**m Selnica** ob Dravi. Po zadnjem shodu K. Z., na katerem je govoril poslanec Roškar, vlažna veliko navdušenje za Kmečko zvezo. Večina kmetov je sklenila pristopiti h Kmečki zvezi.

**m Sv. Ilj** v Slov. goricah. Občinski odbor občine Šentiljske je enoglasno imenoval vč. g. duh. svet. in župnika Šentiljskega Matija Kelemina častnim občanom. — Smrt letos v naši župniji neprenehoma hudo žanje; v teku 7 tednov imamo že skoraj 20 mrljev. — Učiteljica, ki se je na Šilvestrov včer v Südmarkhofu takoj imenitno zavzemala za mamko Germanijo, mora vendar v kratkem odjadrati iz St. Ilja. Srečno! — Zapusti nas naš splošno priljubljeni č. g. Rauter. A upamo, da seme narodne zvesti, ki ga je marljivo vsejal dobremu našemu ljudstvu, bode dobro obrodom! Srčna mu hvala! — Ker je Südmarka zadnji čas z mrzljeno in strastno naglico hotela uničiti slovenski živelj v St. Ilju ter kupila res sila mnogo naših kmečkih posestev v Šentiljski občini (dokaj čez 300 oralov), je mnogo naših res bilo v skrbih za bodočnost našega kraja. Res je, da će Südmarka dela naprej kakor dozdaj, smo uničeni, res tudi je, da nas slovenski veljaki in mogoteči nočejo oteći — ko bi lahko —; a vendar se te südmarkovske kuge nikar preveč ne ustrašimo! Südmarka obrača, a — Bog pa bo obrnil! Saj vse nemška drevesa tudi ne rasejo do neba! Pomislimo, koliko in koliko stotin milijonov mark so že Prusi porabili, da bi uničili, oziroma ponemčili naše severne brate Poljake v Nemčiji! A kaj so dosegli? Poljaki so še močnejši kot prej kedaj. Treba je le zavednega ljudstva in žnačajnih mož voditeljev! Zemljo pa, kar je še imamo, ne šljajmo je, če nam Südmarka še toliko ponuja za njo! Oni Svabi pa, ki so prijadrnali sem s severa, bodo še ob svojem času srčno radi pobrali svoja šila in kopita in jo pobrisali tje v deželo Bismarkovo. Slovensko ljudstvo Šentiljsko le ne obupati, voditelji ne puške v koruzzo, ampak na delo! Saj imamo prijateljev dovolj, vsi tukajni pošteno misleči Nemci čutijo z nami.

**m Nemški učitelj Gordon,** ki je bil v Ptiju znan zaradi svojega pročodrimskega in protiverskega delovanja, je sedaj dobil mesto učitelja v Šulvereinski šoli pri Sv. Ilju v Slov. gor. Ubogi in nesrečni otroci, ki dobijo takega učitelja! Gospodje, pozor!

**m Sv. Jakob** v Slov. gor. Čudno se nam kmetom zdi, da se novo Gospodarsko društvo, ki se je dne 26. m. m. tukaj ustanovilo, ne razglasiti v kakem katoliškem časniku, n. pr. v „Slov. Gospodarju“, ki je pri nas najbolj razširjen. S tolikimi vabilo se nas je vabilo na ustanovni shod, a udeležba je bila malta. Neki dr. Kukovec je govoril o kmečki združitvi, o Kmečki zvezi pa ni nič povedal. No, saj se poznamo. Vodi jih ta namen po uspešnejšem raz-

sirjenju in branju liberalnih časnikov si pomnožiti in utrditi svojo stranko za razne slučaje. A kmet se ne vjame v vsako zanjko. Cemu potrebujemo doktorjev, odvetniških koncipijentov iz mest za voditelje? Imamo Kmečko zvezo, domače deželne in državne poslance kakor g. Roškarja tukaj blizu, ki so odkrito srčni do kmeta. Torej vsi v Kmečko zvezo ali v društva, ki so na katoliški podlagi! Potrební smo organizacije, posebno v volilnih dobah, ko se nam razne stranke prilizujejo. Oklenimo se katoliških časnikov z večjo vnemo, n. pr. „Slov. Gospodarja“, katerega zahtevajmo v domačih gostilnah. Proč pa z liberalnimi listi! Ne zaupajmo sladkobesednim liberalcem, ki se še tu in tam bahajo, da imajo na svoji strani tiste, katere imenujejo, za hrbotom črne, ki se jim pa gotovo ne bodo udali, ampak se pokazali na naši strani kot odločni možje kmetje z neomajenim katoliškim značajem, to vam bo v čast! Se eukrat, vi kmetje, vkljup, tudi tukaj, v Kmečko zvezo! Na dan kmečka misel!

**m Sv. Lenart** v Slov. gor. Veselica, ki jo je priredila Slovenska krščansko-socialna zveza dne 16. svečana pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je krasno uspela. Sodelovala so bralna društva šentlenarskega okraja. Nastopili so skupno pevski zbori benedikti, šentjurški in šentruperski. Krasno je odmevala slovenska pesem iz grl pevskega zobra, močnega okrog 60 glasov. Pa tudi posamezno so nastopali zbori ter odkrivali mnogoštevilnemu občinstvu krasoto slovenske pesmi. Med odmori so nam doneli na uho ubrani glasovi tamburic, na katere so vztrajno udarjali vrli antonjevški tamburaši. Šentruperski diletantje so predstavljali igro „Crevljar“, ki je vzbujala toliko prisrčnega smeha. Vsak igralec je bil na svojem mestu, zlasti je nam ugajal in fino igral mojster Blaže (Ig. Kurbos). Tombola je delala gotovo vsakega mnoga upanja, a kaj, da ni bil vsakdo toliko srečen, da bi bil dobil lep dobitek. Imajo pa te preklicane številke tudi svoje muhe. In dr. Kapuš, ali se še spominjate, kaj vam je vse pričovedalo iz svojega zaujmivega potovanja po Afriki? Toliko o zabavnem delu sporeda. Pozabili pa nismo tudi izobraževalne in poučne strani. Lepo nas je pozdravil poslanec g. Roškar, ki je povdral zabavni in poučni namen takih prireditev. Prvič je nastopila K. S. Z. tudi v tem smislu in prav ima, da tudi tem potom siri med ljudstvo svoje ideje. Pomemben je bil pa govor g. poslanca dr. Korošca, ki je kot predsednik S. K. S. Z. govoril o izobrazbi. Označil je glavne točke, kako naj društva izobrazujejo ljudstvo, da se bo zavedalo svojih pravic ter jih tudi izbojevalo na podlagi vsestranske izobrazbe. Vsakdo brez razločka stanu nam je drag in ljub, kdor hoče podpirati našo organizacijo. Za naroda slavo, korist in prosveto — delujmo vsi skupno z ljubezni vneto. Hvala vsem, ki ste prišli, da se je tako lepo izvršila ta naša ljudska prireditev. Hvala govornikom, pevcem, tamburašem, igralcem. Hvala gospom in mladenkam, ki ste se trudile z razprodajo kart, ki ste tako krasno okinale dvorano in oder. Hvala vsem, ki ste prišli, ki ste z vno vztajali do konca. Zdaj veste, kaj je namen društvenih prireditev. Primerena zabava mora biti včasih, a vedno naj bo tudi poučna. In po tem smo se ravnali in dokazali nasprotnikom naše društvene organizacije, tudi v Šentlenarskem okraju, da je ta način glede ljudske izobrazbe pravi in da so vsa obrekovanja in očitanka nasprotnikov, kakor da hočemo mi ljudstvo zaščiniti, neresnična, zlasti pa hudobna.

**m Skoz slavne Ruše** v Št. Lovrenc nad Mariborom. To je že dolgo želja mojega sreca! In danes, v nedeljo dne 16. februarja t. l. se mi je vendar enkrat izpolnila! Pohitel sem skozi slavne Ruše v dien Št. Lovrenc, da se udeležim veselice ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Ni mi žal, in mi nikdar ne bude, da sem šel, sicer v slabem vremenu. Zakaj, vičel sem krasno slovensko zemljo, slišal čudovite novice, prijetne zabave pa ni bilo ne konca ne kraja. Kraj sam je poln naravnih krasot: majhna, a rodovitna dolinica, skozi katero se vije kakor srebrna nitka čez vse koristna Radolna, mimo tovarn za kose in srpe, mimo starih in novih ter najmodernejših žag, obloženih z debelimi hojevimi, smrekovimi in borovimi debli — ta ponos Lovrenčanov in planincev sploh! Dolgi trg je kakor zaplankan z nizkimi pa obširnimi poslopji, v kajih se vrsti gostilna za gostilno, trgovina za trgovigo, obrt za obrtjo. Gotovo delavni in podjetni ljudje! V trgu sem malčko obstal in se mudil. Gledal sem obraže skozi izraza slovenskega, poslušal gqvore narečja slovenskega, a čital izvesne-napise jezika nemškega. To uganko mi reši krčmarica rekoč: pri nas ni Nemcov razun zdravnik, tovarnarja, poštarice, usnjarija in nekaj kovačev, drugi so pristni Slovenci, ki kakor ljubljanske dame radi nemški mislio in kramljajo, nemške napise pa zaradi letovičarjev in na višjo komando imajo. Grem dalje in vidim visoko v nebeski obok se vspenjajoče planine Kumenske, Rudečke, Lehenske in Krečenbaške, bogate temnozelene gozdov, kojim enakih ne najdeš drugod, ne na Štajerskem, ne na Koroškem, gozdovi, kajih močena drevesa že tisočletja poslušajo v slovenskem jeziku kupčevati gosposkega tržana z bogatim kmetom slovenskim za debla orjaška, meščem ko svila ivnata krona neprestanolahno šepeta, pa tudi glasno šumlja rekoč: „In to je slovenska zemlja, to slovenski dom je moj!“ V tem navdušenju mahnem jo na veselico v znano, rodoljubno Pernatovo hišo. Iz-

nad strehe me pozdravlja dolga slovenska trobojna, koje rudeča boja v hladnem vetraru kakor v objemu poboža moj potni obraz, dočim mi nasproti domijo neštetni čarobni, sirenski glasovi: Zdravo! Živijo! Dobro došel, mili gost! Stopim v krasno, prazniško pripravljeno dvorano, polno dičnih gostov raznih stanov, vsi živahni, veseli, navdušeni. Tako se spoznam z vsemi, in po zgodovinski znani navadi starih Slavjanov postanemo kar prijatelji in brati. Tu občujem z olikanimi slovenskimi kmeti in ujihovimi obitelji, z Lakožiči, Dežniki, Hojniki in Hrčiči (rodi Bezjakovi), Osonkeri, Lamprehti in drugimi, z rodbinami, ki so dika slovenskega roda, polni navdušenja za svoj častni stan in za novoustanovljeno "Slovensko kmečko zvezo". Veselica se začne! Ne najdem besed, s katerimi bi jo opisal. Prava ljudska veselica, kratkočasna in podučljiva, krasno uspeva! Vem, da žalim prireditelje, ako jih hvalim na dolgo in široko; le to omenim, da je bila gledališka predstava dražestnih gospic globoko premisljena in izborno igrana, tako da Lovrančanke lahko tekmujejo z diletanti velikomestnih odrov. Hvala in čast Pernatovim, Lamprehtovim, Fišingerjevim, Kašovic in Gröslinger, sploh vsem brez izjeme. In petje! Že samo beseda "pesem slovenska" – je čarobna, kaj se le, kadar jo pojelo tako izvezbani peveci in pevke, kakoršni so nastopali tukaj; tudi njim vse priznanje! Nedopovedljivo prijetna je bila tudi prosta zabava, pri kateri je do ranega jutra nastopala grška boginja umetnega plesa. A v največjem veselju sem izvedel tudi največjo žalost. Povedalo se mi je, kako ljudi boj morajo biti tukajšnji Slovenci za svoj rod, in kako si eden gospod v trgu prizadeva, vse slovenske kmete in njihovo deco ponemčiti, odtujiti materinemu jeziku; zato je pregnal slovenskega učitelja Henrika Schela, in sedaj preganja domačinko, Alojzijo Pernat! In še ni dolgo, je ta gospod pri nemškem Gasnerju imel zborovanje, da bi se ustanoval nemški otroški vrtec, da bi tako otrokom že predno hodijo v šolo, vzeli, besedo materino – slovenško. V ta namen se ta gospod poslužuje zloglasnega društva – Südmarke, ki je največja sovražnica Slovencev. Pa kolikor sem jaz na tej veselki slišal, se muta zlobna poskušnja ne bode obnesla. Lovrenčani so že probujeni, si ne dajo vzeti svoje rodne zemlje in ne pustijo trgati maternega jezika iz src svojih otrok. Zato se slovenski delavci, rokodelci, posebno pa kmetje pripravljajo na odločen odporn, kojega posledice ne bode občutil oni predzrni gospod in njegov tovariš, ampak dobri, miroljubni tržajni, predvsem razni trgovci, ki brez Slovencev ne morejo živeti, ali vsaj se ne bogatiti. Miha nima nič zgubiti pač pa od njega zapeljane, zaspeljene ovčice. Potrežljivost Slovencev je minula, sedaj sledi odločna samozavest in podjetnost, katera ima za svoje geslo: "Miha! Ne boš! Zakaj: To je slovenska zemlja, to slovenski dom je moj!"

**m Bralno društvo v Tinjah** na Pohorju priredi v nedeljo 1. marca popoldne ob 3. uri v šoli gledališki izri: "Vaški skupuh" in "Kmet in fotograf". Pred in po igri poje domači pevski zbor. Zunanjosti prisrčno dobrodošli!

Odbor.

**m Slov. katol. izobr. društvo v Studencih pri Mariboru** izreka najprisrčje zahvalo č. g. A. Stergarju za darovane knjige.

**m Maribor.** "Bral. in pevsko društvo Maribor" ima tamburaški koncert v Narodnem domu v soboto zvečer.

**m Št. Ilj v Sl. gor.** Kmet. bralno društvo ima občni zbor dne 8. marca po večernicah v gostilni g. Bauman.

## Ptujski okraj.

**p Ptuj.** Pri knjigotržcu in tiskarju Blanketu je odpadel od katoliške vere tiskarniški delavec Kamenšek. Sploh se pri Blanketu vrsti odpad za odpadom. Če se pomisli, da se v tej tiskarni tiska zloglasni "Štajerc", vemo dovolj! – Poročil se je davnčni praktikant g. Simon Führer z gdč. Amalijo Dvoršak. Da bi srečno bilo! – Na Podbrežju pri Ptiju je bil pretečeno nedeljo pobjoj. En fant je bil takoj mrtev. V tem kraju je "Štajerc" najbolj razširjen! – Vreme je v Ptiju jako milo, solnčno in včasih močno vetrovno. Pomlad se začenja, zvončki cvetejo že celi februar. Ljudje so v velikih skrbeh zaradi prezgodne spomlaadi.

**p Tatvine na Ptiju** se množe. Minuli teden je nek tat vlonil v pušice v mestni ptujski cerkvi in seveda ves denar odnesel. – V noči od 23. do 24. pa so spet tatovi vlonili v trafiko gospe Goweditzsch na minoritskem trgu, odnesli nad 300 kron gotovine, smodke, cigarete in druge take reči. Ker imenovana gospa ne stanuje v prodajalni hiši, so predzrni uzmoviči delali brez vse skrbi, tudi policija jih ni motila, dasiravno novi rotovž ni daleč proč. – Ravno v isti noči so neznani tatovi naskočili tudi hišo vnotržca Kravagna, a jih je gospodar, ki se je ob pravem času prebudil, spolil in streljal za njimi.

**p Na Ornigovi gospodinjski šoli** na Ptiju se dekleta uče res mnogih reči! Proti včeretu pretečene nedelje pride po lesenem dravskem mostu proti mestu celo krčelo glasnih in veselih deklet – za njimi pa trop še bolj veselih fantov. Ljudje so začudenii in nevoljni gledali to mlado družbo, ki je z velikim šumom in hrupom korakala proti domu. Slovenski stariši, bodite previdni, in dobro premislite, predno pošljete svoja hčere v šole Nemcem! – Na Ptiju ne sodijo več cesarski sodniki, ampak "Štajerc", t. j. trgovec Slawitsch in vicepaša Linhart. Primer: Predno je bil zadnjič g. Kokolj (Vurberk) obsojen, je "Štajerc" že čisto določno napovedal, da bo obsojen. Radi nastopa na štajercijanskem shodu na Ptuiški

gori je Slawitsch tožil učitelja Klemenčiča, in Štajerc pravi sedaj, zopet pred sodniško obravnavo: "v kratkem se bode vršila glavna obravnava, na kateri bode ta fini gospod . . . obsojen." Kako ve to Linhart, kako bo sodil dr. Glas? To je že več kot čudno! Sicer pa si naj trgovec Slawitsch, ki je sedaj v kompaniji Linharta postal straten političen agitator, zapomni, da bo o prujskih sodniških razmerah še tudi kdo drugi govoril! Ljudje so povsod zelo nevoljni, ko vidijo, da Slawitsch povsod dela preprič, nemir in sovražno ter se pri tem skriva vedno za žandarji, brez katerih si ne upa nikamor. p **Vurberk** pri Ptiju. Urednik ptujskega kažnjivega "Štajerca" Linhart in njegov zvesti prijatelj in pomočnik Slavič sta s svojimi shodi popolnoma posjenala, ker sta na dosedanjih shodih imela povsod smolo in ker vusta, da s shodi silno škodujeta svoji stranki, ne samo med vsem ljudstvom, ampak še celo med svojimi lastnimi pristaši. En mesec je že minul, kar sta imela tukaj svoj shod, pa še nisem slišal, da bi si pridobil enega novega naravnika ali pristaša, kakor sta se ta voditelja potem hvalila. Saj tudi naši pošteni župljani niso tako neumni, da bi takšnim voditeljem šli na roko, kateri nas napadajo ne samo po svojem Štajercu ampak tudi po drugih nemških časopisih. Kmet g. Drofenik je na shodu pri Sv. Lovrencu razlagal o shodu na Vurberku, kar je bilo tudi gotovo neresnično. In zadnji Štajerc piše, da se je v Pobrežju zgodil nek uboj in to za en liter vina. Piše, da so to posledice podivjanosti ljudstva, katero ima klerikalna vzgoja na veste. "Seveda, ako učijo duhovniki sami svoje "fante", da naj prihajajo z noži v škornjih na shode, potem ni čuda, da se dogajajo takšne reči." Linhart in Slavič, dokazita, kedaj so naš gospod župnik, ali pa kateri drugi duhovniki svoje fante kaj takšnega učili! Nikoli! Ko je bila zadnjič obravnava proti našemu g. župniku, je ta veliki kmečki prijatelj in odrešenik Slavič rekel našemu fantu, predsedniku bračnega društva, in enemu drugemu fantu: „Če ste vi tudi sv. Alojzij, tako gotovo sta imela dva fanta nože na shodu, kar sta videla orožnik in naš kočičaž.“ – Jaz pa pravim, kakor gotovo ste vi trgovec Slavič, tako gotovo tudi to ni res. Vsak desetleten otrok se lahko temu smeji. Če bi orožnik videl fante po shodu z noži hoditi, je njegova dolžnost, da jih prime. Zakaj pa teh dveh ni? Rekel je, da sta že v preiskavi. Vsa preiskava pač dolgo trpi. – Potem je rekel fantoma, vidva idita mirno domov, ker še ne vesta, kaj je svet. Jaz pa pravim, ta dva fanta že toliko vesta, da jima k ptujskim Štajercijancem ne bo nikoli treba iti vprašat za svet, ne v političnih, ne v gospodarskih stvareh, na katere se ti gospodje toliko spoznajo, kakor krava na boben.

Vurberžan.

p **Sv. Bolzenk** v Slov. gor. Dopisun giftne krote piše v Številki 7., da so meni g. župnik dolžni polovnjak starega vina. To je grda laž! Vino sem jaz dobil do slednjega vinarja plačano. Dopisun je pač vselej zraven, če se kje pivnica odpre, in išče brezplačno pijačo. – Jožef Firbas.

p **V Mestnem vrhu** pri Ptiju je umrla dne 15. t. m. gospodinja T. Eslih v 73. letu, zapustivši 9 žalujočih otrok, namreč tri sine in šest hčerk. Vse otroke je vzgojila prav lepo v krščanskem duhu, ki so ji bili lepa podpora na njena stara leta. Njen pogreb je bil veličasten, toliko ljudi se ga je udeležilo, vrlo znamenje, da je bila rajna dobra mamica in srčno priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Bog ji daj večni mir!

p **Velika Nedelja.** Preteklo sredo dne 19. t. m., med 1. in 4. uro popoldne, je neki brezbožnež v velikonedeljski cerkvi siloma odprl škrinjico pri Lurški materi božji ter odnesel denar in ključavnico. Hotel je še poiskati cerkveni nabiralnik v zakristiji, pa ga je bržkone prepodil ropot, ki ga je napravil močni železni "führnik", ko je padel z velikim kosom kamenitnega podboja na tla. Iсти dan po prej je obiskal ormoško cerkev in tam izpraznil nabiralnik. Sumljiv je neki tuječ, ki ima pod uhom izrasteck; gostil se je v tukajšnjih gostilnah ter z drobižem pláceval, potem potem pa je s 5. vlakom srečno odkuril proti Ptiju.

p **0 shodu Štajercijancev** pri Sv. Lovrencu nam še pišejo: Shod Štajercijancev, ki se je vršil dne 2. februarja pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., je pokazal spet, kako slabo sodijo ti gospodje okoli ptujskega "Štajerca" o tebi, slovenski kmet. V svojem listu vedno kričite, da ste prijatelji kmeta, a vprašam vas, g. Linhart, zakaj pa jemlješ mestno policijo s seboj, kadar greste med svoje – prijatelje? Vsak odkritosrčen človek bi slabo sodil o svojem prijatelju, ki bi ga prišel obiskat, ter bi imel kot telesno stražo dva policaja, kakor ste jih imeli vi, in verujte mi, enako sodbo smo izrekli tudi mi slovenski kmete o vas že davno pred shodom. Zato je bila tudi udeležba tako obilna, da je razun devečih Ptujčanov in kakih pet lovrenških Štajercijancev ostalo le par žensk in otrok. In za te ljudi imeli ste vkljub 2 policajev pripravljeno še orožništvo v II. nadstropju. Res lepe reči od vas!

p **Cirkovski "niderlag" v Štajerci milosti.** Štajercevega pisaca gotovo že glava boli, ko si izmišljajo same laži o duhovnjikih. Ce ne izvoha nobene debele laži, loti se kar kaplanovega psa. Štajerc hoče menda postati pasii list. Ker naša dva gospoda duhovnika nič ne odgovarjata Štajercu, budem se jaz danes oglašil in dokazal, kako je ta ničvredni list nas Cirkovcane grdo obrekoval, ko je lagal, da

bi moral naš organist samo lakoto trpeti, če bi mu gospod župnik ne dal denarja. Kdaj je še naš cirkovski organist stradal in prosil kruha pri Štajercu? Ali ne damo mi svojemu organistu plačo in še prostovoljno lepo zbirco? Sram ga bodi, ki take laži o nas piše, sramota tudi vsakemu, ki tako laži plačuje! Cirkovski organist še ni nikdar trpel lakote, pač pa sta že stradala dva bivša Štajercjeva urednika, in pregovor pravi: v tretje gre rado. Tudi bi lakoto trpli naši trije posilnemci, če bi jim mi Cirkovčani ne dajali kruha. Štajerc piše: „naša gospodova . . .“ Kedaj pa je umrl Štajerc oče Ornig, da ima Štajerc svojo gospodovdovo? Sicer mi ne poznam nobene gospe v Cirkovcah, ker vsi vemo le za Starešinklo, ki prosjači pri Štajercu zagovornika, zakaj nemška gliha vkup Štriba. Štajerc grdo laže, da ima Štajercna pet otrok preskrbenti, pa ni nobenega malega otroka in je vseh domačih v nemškem „niderlagu“ komaj pet! Dvajsetletni sin pač ni otrok, za možitev zrela hči tudi ni otrok, in Štajercna menda kot vdova ni otrok, ki se je že pred kakimi štiridesetimi leti učila nemške kuhe. Naš g. župnik ravnačo čisto prav, da skrbijo najbrej za svojega organista, ne pa za nemško tuiko, ki ima najlepšo hišo v občini. Pametnega Cirkovčana pa tudi Štajerc ne bo z lažjo in obrekovanjem preslepl, ker mi Cirkovčani bodemo posnemali g. župnika in hodili s svojim denarjem k organistu, da ne bo trpel lakote.

p **Kmet. bralno društvo v Majšpergu** priredi 1. sušca po večernicah svoje redno zborovanje v šol. prostorih.

p **Dijaška kuhinja v Ptaju.** Prvega pol leta tekočega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: Okrajni zastop ptujski 400 K, posojilnica v Gornji Radgoni 40 K, okrajna posojilnica v Ormožu in Mačolah po 30 K, okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 K; Breči Miha 24 K; dr. T. Horvat, dr. Fr. Jurčela, dr. Jurčela, prof. v Moskvi in Jos. Želenik po 20 K; Kušar Janez s Helena 10:31 K; dr. Anton Brumen, c. kr. komerc svetnik A. Jurca, prof. A. Kolarčič, dr. Schmidmaul iz Rajhenburga in A. Stepič, c. kr. visji davni upravitelj po 10 K; Havelka K., trgovec, Ksist Hrovatin, c. kr. poštni asistent, M. Kojc, c. kr. davni oficijal, Komljanec, Lenart Fr., trgovski knjigovodja, M. Lendovsek, župnik v Makolah, F. Psunder, mestni vikar, Senčar Al., trgovec, o. Selinšek Lucij, minorit, dr. Bela Stuhec in c. kr. davni upravitelj Fr. Toplak po 5 K; profesor M. Cilenšek, Meško Ksaver, župnik pri Mariji na Zili, in Al. Pinterič po 4 K; Bratkovč Kazimir, c. kr. notar, dr. Lapajne in Letonja Fr., kaplan v Vitanju po 3 K; Koser Fr., c. kr. poštar v Juršinci, Kropivšek Val, mestni kaplan, gdična Luknar in Ferdo Skuhala po 2 K; Jager A., mestni kaplan, Trafenik Jos., kaplan na Hajlini in Zupanc Jos. po 1 K. Razen tega so darovali živil nekteri starisci podpirancev in sicer: Brus Ant., Golob Fr., Kancler Anton, Karner, Kegl, Kuhar, Osojnik, Pihlar in Toplak. Odbor dijaške kuhinje se toplo zahvaljuje vsem dobrotaikom pa prosi tudi zanapravlj blagobitnih podpor.

## Ljutomerski okraj.

**1 Shod** Narodne stranke v Bučečovcih. Vsakemu še je v spominu, kako slavno je pogorel leta 1901 orehovski Bračko na svojem shodu v Bučečovcih. Pravilenako se je dne 23. t. m. zgodilo Narodni stranki istotam. Udeleženje je prišlo okoli 200, od teh le kaka mala četrtnina, zbabnana od vseh vetrov, pristašev Narodne stranke, ostali vsi člani K. Z. Gnala nas je vse radovednost slišati evangelij. Narodne stranke. Po dolgotrajni borbi za predsednika so se pristaši Narodne stranke vendar morali udati naši zahtevi, da je bil izvoljen predsednik iz naše sredine, g. Šantl, posestnik iz Iljaševcev, podpredsednik mladenič Anton Slavič in zapisnikar Jakob Štuhec. Prvi se oglasi k besedi naznjanjeni govornik g. Lesničar in predsednik mu dovoli, toda pod pogojem, da ako napada vero ali Kmečko zvezo, se mu beseda odvzame. Govoril je o preosnovi deželnoborskega volilnega reda, o kmetijstvu, da se naj ustanovi kulturni svet za regulacijo rek, kmetijska šola, in na mariborski sadjarski in vinarski šoli za slovenske učence poduk v slovenskem jeziku, in naj se virilistom (graški in mariborski škof in ravnatelj graškega vseňčilišča), katerih nikdo ne voli, deželnoborski mandati odvzamejo. Govornik stavi o tem resolucije, katere si je že prinesel tiskane s seboj, in jih je pred nami nekoliko črtal in spremenil, da bi pristaši K. Z. bolj zadovoljili. Toda vkljub temu predsednik teh resolucij ne sprejme in ne da na glasovanje, dasi ravno sedaj popravljene niso bile proti našim načelom, in sicer zato ne, ker pristaši K. Z. niso prišli sem za to, da bi sprejemali od Narodne stranke predlaganih resolucij. Ta peščica strankarjev, ki so od vseh strani prišli v Bučečovce, ki niti ne spadajo med kmečko ljudstvo ali pa so bili pred porodom Narodne stranke zagrizeni bračkijanci, lahko kova svoje naklepe kje drugod, ne pa pri nas. Vedite, da bo še mnogo vode v Muri odteklo, predno lahko računite na Murske poljance. Drugi naznani govornik g. Jožko Rajh ne vzame besede, ampak izjavlja, da je škoda njegovega jezika, da bi si ga tukaj "núcal." Najbrž je imel pripravljene napade in se bal poraza. Nadučitelj Sneider se krije, zakaj da se resolucije ne sprejmejo, in govoril o šolskem vprašanju, seveda še precej ugodno. Govorili so še gg. dr. Kreft, Ašič, Lasbacher, Slavič, Kardinar in kaplan Golob. Prvima dvema se je beseda zaradi kršenja pogoja takoj odvzela, ostali govorniki pa so bili vsi člani K. Z. Ob petih predsednik zaključil shod. Ta shod se je vršil v takih razmerah še dokaj mirno, dasi so pristaši Narodne stranke s surovimi medkljici izzivali; v tem so se osebno odlikovali nekdanji glavni bračkijane. Domajnko, vučenski Lebar, meštar Majcen, in neki Ašič iz Gornje Radgone. Na Narodni stranki opazujemo, da so jim nekdanji naši najhujši narodni sprotniki, ki v svojem srcu ostanejo nemškutarji,

dobro došli. Kake vrste ljudi torej najdemo v Narstranki, poučuje nas njen žalostni shod v Bučečovih. Med nas kmečko ljudstvo pride tudi človek, ki živi od nas in je torej on od nas odvisen, ne pa mi od njega, in svoj govor začne z besedami: „Jaz nisem ne kmet, ne želar, ne bajtar, ampak jaz sem gospod doktor! Oho, g. dr. Leo Kreft! Kaj pa smo potem mi? Ali ne mislite s tem povedati, da ste vi veliko več kot mi? Pa zapomnite si dvoje: da živite od nas, in da tudi ljudje, kateri niso doktorji, znajo misliti!

**I Ljutomer.** Dobili smo popravek, katerega prostovoljno priobčujemo: Ni res, da sem bil od g. Misja naprošen za kako gonjo zoper g. Karba, ni res, da sem sam ali v zvezi z drugimi začel gonjo zoper g. Karba, ali da se je sploh kdaj ali zadnja, leta tiralna in uprizorila zoper njega tako gonja, kakor še v nobeni borbi proti nasprotniku; res je marveč, da sem se jaz pri običnih zborih okrajne bolniške blagajne posluževal le svojih pravic in se izven zborov za g. Karba sploh brigal nisem. Ni res, da je nasledek tega to, da je blagajna sedaj v rokah nasprotnikov, res je marveč, da je ta nasledek zakrivil g. Karba sam z njegovim ne popolnoma pravilnim in že celo ne nesebičnim gospodarstvom, pri navedeni blagajni. S spoštovanjem dr. Karol Grossmann. Ljutomer, dne 17. februar 1908.

**I Ljutomer.** Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru je priredilo serenado na predvečer poroke (18. t. m.) gdč. Irme Repičeve z g. Fricom Žemljicem.

**I Sv. Jurij ob Ščavnici.** Dne 23. t. m. se je poročil g. Fric Horvatič od Sv. Križa z gdč. Alojzijo Farkaš. Bilo srečno! Na njiju gostiji se je našralo za dijaško kuhinjo 11 K 20 v.

**I V Logaroveih** na Murskem polju smo imeli dne 3. februar občinske volitve in sicer so bili izvoljeni občinskimi odborniki sledeči gospodje: V prvem razredu: Franc Štuhec, Alojzij Štuhec, Ivan Špindler in Franc Šiško; v drugem razredu: Matija Jurinec, Ivan Vaupotič, Anton Senjur, Matija Stanjko; v tretjem razredu: Josip Rep, Alojzij Špindler, Franc Križan in Anton Razlag. Odbor si je izbral dne 16. februarja Alojzija Špindler svojim županom ter gospoda Franca Štuheca in Franca Križana občinskim svetovalcem. Občini je dozdaj načeloval g. Franc Štuhec, obče priljubljen in spoštovan mož poštenjak, od leta 1880 naprej, torej celih 28 let nepretrgoma. Bil je vsakemu prijazen in postrežljiv predstojnik, in se za njegovo dolgoletno delovanje na tem mestu prisrčno zahvaljujemo. Novemu odboru kakor njega predstojniku Alojziju Špindlerju pa želimo, naj bi vzgledno deloval v blagor občine sebi in našemu narodu v čast in v zaupanje svojih volilev.

**I Gornja Radgona.** Za cerkvena ključarja sta izvoljena in potrjena: gg. Jernej Škrobar, posestnik in kletar v Gornji Radgoni, in Janez Müller, kmet v Šratovčih; za ubožničarja: g. Janez Lančič, posestnik in klepar v Gornji Radgoni. Čestitamo!

**I V Dragatincih** je umrla dne 23. t. m. zjutraj Marija Nemeč. Naj v miru počiva blaga žena, ki je vzgojila četvero navdušeno-narodnih otrok! Spoštovani rodbini izrekamo svoje sožalje.

**I Sv. Jurij ob Ščavnici.** Tuk. bralno društvo priredi 1. sušča v svojem gledališčem prostoroč predstavo iger: „Pravica se je izkazala“ in „Pri gospodi“. Mešan zbor poje ob tej priliki Ispavčev „Moja pesem“, Laharjevo „Naša pesem“, Miličevičev „Vencik nar. pesmi“ in ter Adamičev „Faut“. Začetek ob 4. ur. Vstopina običajna. — Po predstavi prosta pustna zabava v gostilniških prostorih.

## Slovenjgraški okraj.

**S Slovenjgradec.** Umrla je 1. t. m. spoštovana in priljubljena gdč. Ter. Birtovšek, še le 17 let starra. Jetika ji je končala mlado življenje. N. v. m. p. i.

**S Vuzenica.** V nedeljo dne 16. svečana t. l. je predaval v tukajšnji šoli g. potovalni učitelj Goričan o kmetijstvu. Orisal je najprej vzroke zadolženja, razlagal gnojenje, živinorejo in sadjarstvo. Prav iskreno se mu zahvaljujemo. Kaj enakega bi še lahko večkrat slišali, ko bi se ustanovalo kako katoliško društvo, ki je silno potrebno, ljudstvo je še tukaj zelo nezavedno. Želeti bi bilo, da bi se vsaj bolj poprijeli dobrih časnikov, ter dali za vselej slovo Štajerčijanski in Narodni stranki. Ozrimo se n. pr. na kmete pri Sv. Primožu nad Muto; še le četrtek leta je ustavnovljeno katoliško bralno društvo, in že dobro napreduje. Trije kmetje so bili v Celju na občinem zboru Kmečke zveze, tudi v Slovenjgradcu na socialnem tečaju. Vse se uživlja in vzbuja, zato pa bi mi spali. — Vuzeničar.

**S Razborje** pri Slovenjgradcu. Dne 10.—13. t. m. je bil v Slovenjgradcu krščansko-socialni tečaj, katerega so se pa kmetje iz Razborja jako v malem številu udeležili. Ta tečaj bil je res velikega pomena za kmečko in delavsko ljudstvo. Veselo in zanimivo je bilo poslušati gg. predavatelje, ki so nam v poljudnih besedah risali sedanji kmečki položaj in nas dramili in spodbujali k združitvi za boljši prihodnji obstoj našega stanu. Klical bi vas, dragi moji tovariši Razborčani, vzdržite se, vsaj ob takih prihodnjih, kadar se nam zopet ponudi kaj enakega, se udeležiti. — Kmet.

**S St. Janž na Vinski gori.** Pri volitvi občinskega odbora I. razreda, katero je c. kr. namestnika v Gradeu dne 27. aprila 1. 1906 razveljavila, so dne 10. t. m. zopet sijajno zmagali pristaši Kmečke

zveze. Štajerčijanska in liberalna stranka ste pod vodstvom znanega in najhujšega agitatorja A. G. popolno propadli. Kmečka zveza si je priborila precejšnjo število pravih in v resnici sposobnih odbornikov, med tem ko je nasprotna stranka hotela vsliti same nesposobne ljudi. Zato pa bodimo še edini na dan volitve župana ter izberimo moža pravega verskega prepričanja, ki bode skrbel za občni blagor. Zato pa, krščanski volilci, združimo se, in v edinstvu bo zmaga gotovo naša!

**S Smarino** ob Paki. Zarocila sta se gdč. Marija Bizjak, c. kr. poštarica, z g. Jožefom Kodrom, po domače Foršnar, živinodravnikom.

## Celjski okraj.

**c Savinska dolina.** Zaradi mojih dopisov je vse liberalno učiteljstvo po koncu! Lažejo pa ti ljudje tudi, kakor se da razlagati samo iz njihove svetovnoznanje neznačajnosti. Pravijo, da napadamo vse učiteljstvo! Nikakor ne, ampak le liberalno, ker vidimo v njem škodljive našega ljudstva. Pozabljojo na svojo nalogo v šoli, tem bolj goreče pa sejejo prepir med nami. Da bi bili liberalni učitelji tako vneti v šoli za pouk, kakor so po gostilnah za liberalno politiko, bi otroci več znali. Kamor stopi danes liberalni učitelj, tam je nesreča. Plače ste si, dali zvišati, ko je bilo naše ljudstvo najbolj ubogo, siliti ga k zidanju izrednih palač, da so vse občine zadolžene črez ušesa, na vseh shodih ste vohuni, da nas ovajate potem pri sodiščih, povejte, liberalni učitelji, ali vas za vse to naj ljubimo? In kako pišete vi črez katoliške politike! Poglejte svoje liste in ne čudite se, da smo tudi za vas pripravili bi!

**c Savinska dolina.** Hočemo govoriti zopet resno besedo z g. državnim poslancem Roblekom. Ko je kandidiral, trdil je on in njegov agitatorji, da ni kandidat Narodne stranke, niti Kmečke zveze, ampak neodvisnih kmetov. In res je bil izvoljen tudi od neodvisnih kmetov, ki so pristaši Kmečke zveze in so takrat verovali Roblekovi besedam. Sedaj pa jo je Roblek popihal v tabor Narodne stranke, ne da bi vprašal svoje neodvisne volilce. Storil je torej nekaj enakega, kakor dr. Ploj v ptujskem okraju. Roblek naj govorji, zakaj je postal nezvest svojim obljubam, ki jih je dajal na volilnih shodih. G. Roblek, ali je vaše ravnanje lepo?

**c Poročil** se je dne 24. t. m. g. Ivan Narak, stavitelj orgelj v Arnji vasi pri Žalcu, z gdč. Pavlino Golavšek iz Št. Pavla. Čestitamo!

**c Gotovlje.** Veselica v korist prostovoljne požarne brambe se je v nedeljo dne 23. svečana prav imenitno izvršila. Vkljub temu, da so bile isti dan veselice povsod naokrog, zbralo se nas je prav mnogo k prijetni zabavi v Gotovlje. Dvorana pri gospodu Malgaju je bila do zadnjega koticka napolnjena. Predstava nas je pa vse iznemadila. Vsem igralcem so bile prav srečno razdeljene njih vloge, igrali so izbornno. Vsak igralec je bil popolnoma na svojem mestu, na katere mora ponosen biti gospod režiser Tone Goršek. Vsa čast tudi vsem tamburašem in pevcom, ki so nas pozno v noč prav prijetno zabavali. Ta večer nam ostane v dolgotrajnem spominu in primo še mnogo enakih.

**c Gotovlje.** Zadnja, tako dobro uspela veselica v Gotovljah, dne 23. svečana je vsestransko zadovoljila vse vdeležence. Viđelo se je, da toliko v Narodnem Listu grajani g. Goršek ima še vedno vodilno moč v po liberalih toliko ponižanjih Gotovljah. — Širokoustni bahač in dopisun v Narodnem Listu se je v lanskem spomladji bahal v napadu na društvo „Kmetovalec“, da se skliče tam v kratkem drugi občni zbor imenovanega društva; da se ustanovi kmetijska podružnica, mlekarška zadruga, za kar imamo že izudenega sirarja itd. Čakali smo do sedaj rešitve teh sploškov, pa je še ni, in je baje vse voda odnesla. — Gotovelski liberalci, tisti ki zahtevajo, da mora katehet iz šole, so še tudi pri zadnji veselici zasajali svoj strupeni jezik v Slov. Gospodarja in našo kmečko organizacijo.

**c Iz Gornje savinske doline.** Daleč na okrog slovi Savinska dolina kot eden najbolj prijaznih in zdravih krajev, kar je tudi resnično. Iz mnogih krajev se sliši, kako ljudje bolehalo in da imajo z bolniki opraviti; pri nas tega ni toliko slišati. Le liberalci so se opelki pri zadnji volitvi, pa jim še tukajšni zdravnik kot njih vodja ne more pomagati, čeprav ima časa dovolj. Vedno ga vidimo ribariti, na lov, pri raznih liberalnih shodih in zborovanjih. Le tam ga pogrešamo največkrat, kjer bi moral biti. Ni čuda, da pri takih posebnih in stranskih posloih pozabi tik pred nosom na kako staro in bolano batlico. Gotovo smo lahko ponosni na takega zdravnika, če ga v veliki sili morajo iskatiti na lov še celo v drugi občini, ali pa iti h kakemu drugemu zdravniku. Škoda, da se ni vresničila gorovica, da si oskrbnišča namerava dobiti svojega zdravnika in ga nastaviti v tem okraju.

**c Mozirje.** Sad liberalnega strankarstva pokazal se je takoj pri požarni brambi. Zastavomoša se je odpovedal delovanju v društvu in z njim je izstopilo več pridnih in delavnih udov. Čudno to sicer ni, ker pri takem delovanju liberalnih voditeljev razpoljiv človek ne more delovati. Rana, katero so zadalni društvi ti liberalni strankarji, še s tem ni izkravela.

**c Gornjograd.** Gospod urednik! Čudež! To pa v naprednem 20. stoletju! Res, velik čudež! Ne verjel bi, da so mogoči čudeži, če bi jih sam ne videl. Naši liberalci so se spreobrnili. Kar svet stoji, še nismo slišali, da bi bilo kedaj načelstvo liberalne posojilnice poslalo kako poročilo v svet potom „Sl. Gospodarja.“ Le liberalni listi so bili vredni govoriti o tem zavodu. Sedaj se pa naenkrat v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ sveti inserat onega liberalnega zavoda. Kadar se gre za denar, postane vsak liberalec najhujši klerikalec, če le misli, da bo kaj pomagal. Se v Bočni, kjer pravijo nekateri, da jih župnika kar ni treba, so sedaj, ko se g. župnik hoče odpovedati dični fari, nekateri začeli zopet bolj pobožne strune udarjati, skoro tako kot tedaj, ko župnika še niso imeli. Na ta način v 14 dneh v celem Zadretju ne bo nobenega liberalca več, ampak samo pristni klerikalci najboljše vrste. To pa vse zaradi te nebodijetra rajfajzne kmečke posojilnice v Gornjemgradu. Ljudje se z začudenjem povprašujejo: Kaj to pomeni? Ali liberalcem tako hudo prede, da se poslužujejo celo v dno srca sovraženega „Slov. Gospodarja?“ Zares čudno, zelo čudno, nad vse čudno!

**c Gornjograjski okraj.** Naši liberalci ali naprednjaki in njih zavezniki nemčurji — civilijo. Ne bi se jim odgovarjalo, a ker v „Narodnem Listu“ izzivajoče pišejo, evo vam! Naša katoliška stranka je dolgo molčala, nasprotniki so blatili duhovščino, surovo napadali naše somišljenike, med tem ko so liberalci ali naprednjaki z nemčurji vred sedeli pri polnih jaslih in iz njih zobali; posojilnice so si namreč znali tako uravnati, da so imeli zraven lep zasušek! Ljubljanskega knezoškofa in gornjograjsko oskrbništvo so po svojih listih surovo napadali; a niso zamudili prilike, če se je dal pri isti grajščini kakšen dober „kšeft“ napraviti. V novejšem času so še hoteli napraviti pašniške zadruge, seveda tudi na račun ljubljanskega knezoškofa. Skrajni čas je bil, da se takemu in enakemu početju konec stori. Pašniške zadruge bo ustanovila ljubljanska Zadržušna zveza; a da se liberalni kolovodje ne preobjejo pri posojilnicah, delujete že dve na novo ustanovljeni rajfajzovki. Nekaj liberalnih kričačev se še drži posojilniških jasel, kakor klošč kože; tudi tem bo treba na prste stopiti in naj se tako civilijo. Gospodje liberalci ali naprednjaki, tisti časi, ko se je kmet vsakemu zadolženemu frakarju odkrival, so milili. Skrbelo se bo za to, da vas bo kmēt dobro spoznal. Na vaše surove napade pa bomo tudi vedeli odgovarjati! Dobili boste brce, da bo veselje, potem pa le civilite. Klin s klinom!

**c Nova Štifta** pri Gornjemgradu. Teh volitev pa res menda ne bode konica. Komaj se je nekliko poleg nemir, ki so ga prinesle lanske državnozbarske volitve, se je že zopet začel za časa nadomestnih v deželnih zбор, a na jesen pa obetajo splošne deželnozbarske volitve; v okrajni zastop gornjograjski so komaj končane, in ne dolgo, bodemo pa imeli občinske volitve, tako, da že skoraj od samih volitev človeka glava boli. No, če bi liberalci pri vsakih volitvah dobili tako po grbi, kakor pri zadnjih, bi jim pač kmalu minilo veselje, se še vtiskati v nje. Je pač smola, če so dobili za vso agitacijo in za ves trud samo dolg nos. — Dne 7. februarja je tukaj razsajal pravljenski vihar, kaferi je podrl nekaj drevja, raztrigal več streh, ter skoraj prevrgel ostrešje nekega hleva. — Dne 10. februarja bi pa skoraj uničil požar Šmiklavško vas. Na sredi vasi so se v neki kuhišnji vžgala drva in potem še saje v dimniku. Ker je v bližini več poslopij s slamo kritih, je bila nevarnost res velika. Posrečilo se je ogenj kmalu pogasiti. — Tako prijetne zime kakoršna je letos pač malokdo pomni. Samo drvarjem dela preglavico, ker ne morejo lesa spravljati. Ima pač vsaka stvar svojo solnčno in senčno stran. — V neki, že ne vem v kateri, številki Narodnega Lista je bila novica, da je tukaj „umrla teta narodnega mladeniča Franceta Černevšek“. Namesto „narodnega“ bi se bolj pravilno glasilo „liberalnega“, ker imenovani mladenič je eden prvih in največjih liberalnih nečakov v naši župniji. Pa brez zamere!

**c Vid** pri Grobelnem. Tukaj so se poročili trije udje našega bralnega društva, in sicer: odbornik Franc Frišek s Heleno Pušnik, Anton Šenica z Nežiko Golež, županovo hčerko, in Micika Javornik s Francetom Lörger, posestnikom iz Šmarja. Bralno društvo iskreno čestita.

**c Trbovlje-Vode.** V Hrastniku in Dolu so ustanovili, kakor poroča „Narodni List“, ondotni „vrli narodnjaki“ podružnico sv. Cirila in Metoda. Ponrej si je pripadala ta dva kraja v področje trbovljske podružnice. Sedaj pa, ko se je začelo med Trbovljami in Hrastniku vse povprek krhati, zdelo se je potrebno hrastniškim „vrli narodnjakom“, oziroma liberalcem, iz osebnih razmer ustanoviti svojo podružnico, čeprav nimajo nikakega vzroka proti skupnemu delu in navzglje temu, da je dosedjanje načelninstvo podružnice tudi „vrlo narodno.“ Čudno, da se ti „vrli“ liberalci tudi v strogo liberalnih zadevah ne razumejo. Naše sožalje!

**c Čitalnica** v Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo, dne 1. marca 1908, veselico v prostorih gosp. Ivana Habjan-a. a) Koncert. b) Gledališka predstava „Raztresenca“.. c) Prosta zabava. Svira šmarska godba. Začetek ob pol 8. uri večer. K mnogobrojni udeležbi vabi najuduhnejši odbor.

**c Prostov. pož. brambla na Polzeli** priredi 1. marca veselico z igrokazom „Rendez-vous“, ribji lov in prosto zabavo, v prostorih gosp. Al. Cimperman na Polzeli. Vstopnina: sedeži prve dve vrsti 80 vin., drugi sedeži 50 vin., stojische 20 vin. Ker se posebna vabilna ne bodo

razpošiljal, se s tem vsa bratska društva in vsi drugi uljudno vabijo na to veselico.  
Odbor.

**b Št. Pavel pri Preboldu.** Na prošnjo tukajšnjega „Gospodarskega društva“ bo g. pot. učit. Jelovšek nadaljeval svoje zanimivo predavanje od lanskega leta prih. četrtek, dne 5. marca ob 8. uri zjutraj na Pekovem. Gospodarji in gospodinje, mladeniči in dekleta, pridite tudi letos v obilnem številu poslušati o živino in svinjerej!

## Brežiški okraj.

**b Volitve** v okrajin zastop brežiški so se končale 19. t. m. Izvoljeni so s približno 26 glasovi gg.: Franc Ban, župan na Vidmu, Martin Pajdaš, župan v Pleterji, Anton Petan, župan v Sromljah, Anton Lapuh, župan v Zakotu (okolica Brežice), J. Ogorevc, župan v Rigoncah, Iv. Kostevc, župan v Piščah, Franc Podvinski st. v Globokem, Jožef Pečnik iz Zg. Sušice na Bizijskem, Janez Slovenc iz Artič in dr. Benkovič, odvetnik in državni poslanec v Brežicah. Pri volilnem shodu veleposestnikov dne 12. t. m. se je sicer dogovorilo, da dobi Slovenska kmečka zveza v kuriji veleposestnikov en glas, Narodna stranka pa v skupini kmečkih občin en glas, namreč g. Miha Ževnik iz Pišec, četudi bi ena in druga stranka sorazmerno lahko več glasov zahtevali v posameznih skupinah. Od naše strani se je vse storilo, da se kompromis izvrši; toda pristaši Narodne stranke so pri volilnem shodu dne 19. t. m. — tedaj po izvršenih volitvah v veleposestvu — nastopili z novimi zahtevami. Zahtevali so še tudi ali tri svoje kandidate, tudi so hoteli, da se ne voli dr. Benkoviča, ki je skozi več kot dve leti žrtvoval trud, čas in denar za pridobitev okrajnega zastopa v slovenske roke in ki gotovo kot državni poslanec preje spada v okrajni zastop, nego katerikoli si bodi agitator liberalne stranke. Ker se sporazum ni mogel doseči, liberalna stranka pa ni odnehala, vočil je vsak po svoje in posledica je bila, da so kandidati Narodne stranke z 12 glasovi v manjšini ostali. Dr. Benkoviča se je izvolilo v okrajni zastop izrečeno v znak priznanja njegovega truda in v znak zaupanja vzprič nemško- in slovensko-liberalnih časnikarskih napadov na njegovo osebo! Novi okrajni zastop šteje do sedaj 11 pristašev S. K. Z., 6 pristašev Narodno-liberalne stranke, barona Moscona ter viriliste: južno železnično, dolniško družbo združenih pivovarn, in dva brežiška Nemca; manjka še 10 mestnih zastopnikov. Slovenci so pri politični oblasti zahtevali razpust dosedanjega okrajnega zastopa in konstituiranje novega odbora, eventuelno kazensko postopanje zoper mestni občinski odbor, ki je obstruiral zadnjo občinsko sejo. Ta stvar se bode spravila pred upravne sodišče.

**b St. Peter** pod Sv. gorami. Vrlo se je pripravljalo par liberalčkov na napovedani shod Narodne stranke. Sila težko so že pričakovali tolažnika iz Celja, ki naj bi jih v veri potrdil, da bodo pri deželnozborskih volitvah zmagali na celi črti. Kako potreben bi bil tolažila vodja lanskoga nasilja, ki zdaj z žalostjo in ves obupen gleda, da bo kmalu general — brez vojske. Kako težko mu more deti, da od njega hvalisano liberalno cunjo drug za drugim vračajo; kako hudo je, da mu hrket obračajo celo ljudje, ki so lansko leto še bili vredni sedeti pri njegovi mizi, a najhujše je gotovo, da mu ravno isti, na katere je ob času volitev največ dal, ki so smeli celo iz njegove hiše kričati „Zivio Žurman“, zdaj niti te tolažbe, shoda, ne privoščijo, ampak so mesto zdravnika javili glavarstvu, da se v okolici Širijo razne nalezljive bolezni. Glavarstvo je takoj uvidelo nevarnost okuženja in je brzjavno shod prepovedalo. Tresoc se od razburjenosti je gospod doktor nosil nesrečo naznanjuoč telegram po Sv. Petru ter tužnim srcem naznanjal svojim dragim grozno prepoved. Ne žalujte, Narodni strankarji, da je shod izostal! Pomislite vendar, ko bi se nalezljiva bolezen naselila v našo faro, bi vaš vodja imel premalo prostega časa za politiko — in kdo drug je sposoben kot on, katerega so baje sami Kukovec povalili, da „zna“ — nekaj so pripomnili, kar še zamolčimo. Mogoče mislite politične vajeti daši nekemu Jošku mlajšemu? Hodi sicer pridno po liberalnih shodih, je tudi v Celju dobi baje že neko „šaržo“, pa za generala še nima zmogočnosti, ker se še druga gega ni priučil od liberalcev, kot ob času kakega shoda strašno žvižgati in kričati. Če je to dovolj, pa ga postavite! Morda le dobi na svojo stran par žensk, ker je mlad fant. Da možev-posestnikov ne dobite dosti, ste menda itak že prepričani, saj ti zaporedoma spoznavajo, da je Kmečka zveza njih odkritosčna prijateljica, ne pa pogubonsna, mir kaže liberalna stranka.

**b Posnemajte!** Preteklo nedeljo je imela posojilnica v Št. Petru pod Sv. gorami občni zbor, pri katerem so se računi odobrili in volil odbor. Med raznimi predlogi se mora posebej omeniti isti načelnika, g. župnika Tombaha. G. načelnik povdaria, da je posojilnica na dobrih in trdnih nogah in bi toraj lahko po vzgledu nekaterih drugih posojilnic podpirala dobre namene; po njegovem mnenju bo najboljše, da dobi podporo tisti, ki je najbolj potrebuje in ima do nje nekake pravice in to je — naš kmet. Vsi zborovalci so g. načelniku potrdili ter enoglasno sklenili, da se bo vsako leto 18. avgusta, v spomin jubileja Njih Veličanstva od čistega dobička razdelilo 100 kron med 4 izzrebane kmete dolžnike iz domače občine. Posojilnice in denarni zavodi, posnemajte ta sklep, s tem boste dejansko kazali ljubezen do kmeta in vsaj nekaj pripomogli k rešitvi kmečkega vprašanja, k boljši bodočnosti stiskanega trpina.

**b Dve nesreči.** Iz Šmarja pri Sevnici se nam poroča: Dne 11. t. m. šel je starček Gabrijel iz kolinske skali v potok Sevnica, ob katerem je šel. Precej so bili pri rokah trije vozniki, ga izylekli iz vode ter ga spravili domov. V nedeljo popoldne pa je prevoden s sv. zakramentom mirno v Bogu zaspal. Rajnki je bil dober katoličan in priden delavec. Sveti naj mu večna luč. — Dne 14. t. m. priigeljal se je pred restavracijo na sevniškem kolodvoru nekoliko vinjen kočijaž s kolesljnom. Ker je bila noč temna, ni videl, da ni konje na pravo stran obrnil. Prisel je namreč narobe za vajeti, in namesto da bi obrnil konje proti trgu, vlekel je za vajeti tako, da so konji obrnil, proti kolodvoru. Pri tem pa so treščili ob bližnji kostanj, da se je voz takoj na kosce zdobil, voznik pa je padel tako nesrečno na tla, da je nezavesten bležal. Neki voznik je peljal konje domov, a kočijaža so spravili v bližnji hlev. Drugi dan popoldne so odpeljali tudi nesrečneža na njegov dom, a je med potom umrl. Zapušča ženo s sedmimi nepreskrbenimi otroci.

**b Shod delavskega društva v Šmarju pri Sevnici** se vrši v nedeljo 1. marca t. l. pop. ob 8. uri. Govorita državna poslanca gosp. Jože Gostinčar in najbrže tudi dr. Benkovič.

**b Slov. kat. izobraževalnemu društvu v Šmarju pri Sevnici** so darovali milostljivi gospod dr. Mihael Napotnik, knezoškof Lavantinski, 7 krasnih knjig, g. dr. Ivan Benkovič, državni poslanec 5 K, g. Edvard Janžek, župnik pri Sv. Marijeti (Rim. toplice), 5 K. Iskrena hvala!

## Iz drugih slovanskih dežel.

**b Skladatelj Parma** je obhajal dne 20. t. m. svojo petdesetletnico. Bog ga živi še mnoga leta!

**b V Turčanskem Sv. Martincu** na Ogrskem je umrl dne 16. februarja velezaslužni slovaški rodoljub, rimsko-katolički župnik v pokolu Andrej Kmet, dobroletni predsednik ondotnega muzejskega društva. Pridobil si je zlasti nemilnjivih zaslug za ustavitev slovaškega narodnega muzeja. N. v. m. p.!

**b Strah pred zakonskim jarmom.** Pred tremi leti je delal 26letni Josip Čopres iz Vipolž na Goriskem v Podgorški papirnici, kjer se je zaljubil v lepo Podgorko in sklenil, napraviti iz nje svojo boljšo polovico. Za poroko je bilo vse pripravljeno, le pohištvo je bilo še pri mizarju v Solkanu. Da pa bo vse lepo pripravljeno in v redu, je postal ponje. V tem času se je pa premislil, da je še premičl in bi bilo škoda nadavati si tako zgodaj zakonski jarm. Pobrisal jo je v Trst, kjer je dobil delo kot težak v neki zalogi. Ta jarm pa si je poiskal novo nevesto v domači vasi. Zopet so vse oripravili za ženitovanje, spekli so kruh, zavili vratreve kokošim in drugim živalim, potrebnim za dobro pojedino. Nevesta je šla bivši četrtek s pohištvo v Trst in pripravila stanovanje. Ali žalostna majka! Prišedši domov, je že dobla brzjavko zaročenca, v kateri natančna, da ni potreba na njega čakati, ker se je zopet premislil in odložil ženitev.

## Najnovejše novice.

**Spodnještajerska ljudska posojilnica** v Mariboru začne poslovati v soboto dne 7. marca t. l. Do 29. februarja, koji dan se je mislila otvoriti, še prostori ne bodo pripravljeni. Posojilnica ima svojo pisarno na grajskem trgu v hiši gostilne „k črnemu orlu“ („Schwarzer Adler“) v pritličju. Uradni dnevi nove posojilnice bodo v začetku v sredo in soboto od 9. do 12. ure dopoldne. O praznikih se ne uradi. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega. Navadne hranilne vloge se obrestujejo po 4%. Kdo vloži denar proti štirimesečni odpovedi, dobi 4½% obresti. Posojila se dajejo le članom in sicer na vknjižbo proti 6% obrestovanju. Izposojuje pa se denar tudi na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine itd. Dolgo pre drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica vsaki čas v svojo last proti povrtniti gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo 8 K. Tozadevne prošnje in pojasnila se ob uradnih dneh sprejemajo in dajejo v pisarni, druge dni pa dobi vsakden potrebna pojasnila v tiskarni sv. Cirila, Koroška cesta št. 5 v prvem nadstropju in sicer od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Prošnje se rešujejo brezplačno in hitro. Pojasnila, ki so brezplačna, se lahko zahtevajo in dajejo seveda tudi pisno po pošti. Prijatelje in pristaše kmečke stvari in kmečkega gibanja opozarjam s tem na novo posojilnico, ki bode podlaga nadaljni organizaciji kmečkega stanu. Brez gospodarskega denarnega zavoda je organizacija nemogoča. Zato pa se naj vsi prijatelji Kmečke zveze oklenejo novega zavoda in ga podpirajo s tem, da pri njem vlagajo denar in si ga v potrebi tudi pri tem zavodu izposojujejo.

**Nedeljski shodi Narodne stranke.** Z velikim sumom pripravljeni in prirejeni shodi se niso izvrsili tako, kakor je Narodna stranka želela in tudi pričakovala. Dasi so njeni agitatorji po nekaterih krajih ljudi vabili na shod pod raznimi pretevezami, posebno v vado gospodarskega poduka, vendar je udeležba bila primeroma slaba, tonekod celo klavarna. Liberalci sami izkazujojo za nekatere shode prav male številke. Koliko to pomeni, takoj spoznamo, če premlismmo, da literalec na svojem shodu mesto enega zborovalca navadno vidi dva, na naših shodih pa od enega samo polovico. Kako žalostna je n. pr. bila

udeležba v Št. Juriju ob juž. žel! Sam Kukovec je prisel govorit, pa ga je poslušalo le kakih sto ljudi. Za giražerja premalo, kamli za svetega generala Narodne stranke! Boljša je bila udeležba tam, kjer so tudi v večjem številu prišli pristaši K. Z., kakor v Bučečovih, kjer je bilo naših tričetrt, v Slovenjgradcu, v Šmarju pri Jelsah itd. V Št. Petru pod Sv. Gorami pa niti shoda imeli niso, ker baje med otroci razsaja nalezljiva bolezni. Ker so liberalci prav dostopni za vse nalezljivosti, se je njih vodja začel tresti, da bi jih morda na shodu obše splošne slabosti, in zato se jih je gospod okrajni glavar usmilil ter je prepovedal shod. — Dolgovzne in mnogobesedne resolucije, ki so jih govorniki že tiskane seboj prinesli in ki morajo vsled obilnosti nepotrebnih besed utruditi vsakega pametnega poslušalca, so z večine tako splošne, da ne pomenijo veliko. Kar je tehtnega in dobrega v njih, je naša stranka že od nekdaj zahtevala in „Slovenski Gospodar“ branil že dolgo časa. Zanimivo je, da na shodu v Bučečovih te resolucije niti sprejete niso bile in da je shod v Šmarju odklonil resolucijo proti celodnevnu poduku ter sprejel resolucijo za polnovečni poduk. Druge nesrečne pa ni bilo. Poroča se nam tudi, da so govorniki govorili precej mirno, nekod celo ponizno. Vidi se jim, da so se ob zadnji deželnozborski volitvi hudo prehladili in jim politični revmatizem trga ude. Bati se je po pravici, da bo v bodočnosti stranki popolnoma raztrgal ude. Ce se liberalci tolažijo, da bodo s svojimi shodi vladu imponirali, se močno motijo. Vida bi naj zatrepetala pred stranko, ki ima za poslanec kakega Ježovnika ali Robleka? Kdo se ne smeji?

**Poslanec dr. Korošec** je včeraj dne 26. februarja vodil za železnično ob Sotli v podaljšanje skozi Ptuj, Pürklo, nadalje za železnično Polzela-Kamnik in Maribor-Zeleni Travnik ter o razmerah na spielfeldskem kolodvoru. Zveza se bo morala preložiti na drug kraj bližje Maribora. Železnički minister dr. Dersata je takoj o teh železnicah dal g. poslancu natančne informacije.

**Nove zadruge.** Ustanovile so se posojilnice: v Orehovi vasi (za župnijo Slivnico pri Mariboru), v Sv. Janžu na Dravskem polju, v Koprivnici, v St. Vidu pri Grobelnem in Laporju ter pašniška zadruga v Gornjemgradu s podružnicami za župnijo Ljubno in Luče. Snujejo se tudi mlekarne v nekaterih krajih.

**Zavarovanje** za starost in onemoglost. V socialpolitičnem odseku je 20. t. m. sekcijski načelnik Wolf povedal, da je predloga o starostnem zavarovanju v notranjem ministrstvu že gotova in da bo treba le še dogovora z ostalimi ministrstvimi, potem se predloga predloži. Poljski in gozdni delavci so tudi sprejeti v zavarovanje za starost in onemoglost. Izvolil se je pododsek, ki bo proučeval vsa vprašanja, ki se tičajo zavarovanja. Za načelnika tega odseka je izvoljen poslanec dr. Krek.

**„Straža“**, ki je bila napovedana, da bo začetkom marca začela izhajati, se sedaj še ne bode izdajala, ker še niso vsi pogoji v zadovoljivi meri izpolnjeni. Kdaj bo začela izhajati, bode pokazala prihodnost.

**Pekel** pri Poljčanah. Da so Baumanovi privrženci dne 30. novembra m. l. prezgodaj streljali, je pokazala včerajšna prizivna obravnava v Mariboru. G. Bauman mlajši je bil radi razšaljenja časti poljčanskega g. župnika obsojen na 50 K globe, oziroma 5 dni zapora, in v poravnavo vseh pravnih stroškov. Tako je pravica zmagala.

**Sv. Miklavž pri Ormožu.** Dne 1. marca bo na našem bračnem društvu predaval g. prof. dr. Stegnšek iz Maribora, ki si obenem ogleda prostor, kjer hočejo naši vrali Brezovničani staviti jubilejno kapelico, in jim da primerne nasvete! Po večernicah pa vsi v bračno sobo!

**K Kat. delav. podporno društvo pri Sv. Kunigundi n. P.** imeti občni zbor 1. marca t. l. pop. po večernicah v posojilniških prostorih. Po občnem zboru je veselica s petjem in gledališko predstavo.

## Lisnica uredništva.

**Sv. Lenart v Slov. gor.** Odgovor „Domovini“ priobčimo prihodnji, tokrat ni bilo mogoče. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Še nismo dobili odgovora ali sprejme, zato smo dopis odložili. — Sv. Trojica v Slov. gor., Središče, Ljubno, Sv. Lovrene v Slov. gor.: Prihodnjič.

## Drobtinice.

**Drobne vesti.** Blizu Kapfenberga na Zg. Stajerskem je 28. m. m. padla na železniški tir skala, v katero se je zaletel osebni vlak. Kurjača je vrglo ob vrata peči in si je začgal obe nogi. Drugega se ni zgodilo. — V Vilshofen na Bavarskem se je zrušil most čez vodo, ko je bil na njem tovoren vlak. Strojevodja in kurjač sta zginila pod ledeniimi pličami narasle reke. — V Lvovu so gimnaziji ubili svojega profesorja, ker jih je bil nepriljubljen. — Vnukinja cesarjeva, kneginja Elizabetta Windischgrätz je na influenci nevarno zbolela. — V Trstu je bil zopet napaden neki kočijaž, ki je pa bil samo hudo ranjen. Napadalca še vedno nimajo.

**d 242.000 milijonov kron zgorelo.** Leta 1906 se je v Avstriji spušilo 37.520.785 kilogramov duhana v vrednosti 242.141.808 K, za 11.408.336 K več nego leta 1905. Največ so pokadili na Češkem.

**d Grozen zločin umobolne žene.** Soprog uradnika Peltiera v Parizu je bila zaradi umobolnosti nekaj časa zaprti v nekem zavodu za umobolne. Ker se je zdelo, da se ji je zdravstveno stanje zboljšalo, dovolil je soprog, zlasti z ozirom na otroke, da se mati vrne na dom. Toda v gotovih

sih so se povračali znaki umobolnosti in nedavno je zapustila družino ter si najela sobo v bližnjem hotelu. Potem se je zopet vrnila domov, a bolezen je napredovala. Pravila je otrokom, da bo zaklala očeta ter mu izpila kri. Prošli petek ni hotela večerjati. Igrala se je z velikim kuhanjskim nožem. Mož ga ji je hotel izdreti, toda pretila je, da ga umori. Po noči je vstala z postelje ter rekla soprogu: "Danes je tvoj rojstni dan; o polnoči dovršiš svoje 47. leto. O tej priliki vam priredim vsem veliko presečenje." Soprog je vprašal: "Kakšno?" "Ne vprašaj", mu je odgovorila, "še ni čas, ne morem še odgovoriti." Nato je šla in se zaprla v kuhanjo. Soprog in otroci so se podali spati. Opolnoči pa nastane v hiši grozno kričanje. Otroci so stali pred mrtvim očetom, politim s krvjo. Poleg njega je stala mati s kuhanjskim nožem v roki. Najstarejša hčerka Jeanette se je zgrudila in tudi zmoredla. Moža so odpeljali v mrtvašnico, mater in hčer pa v norišnico.

**d Delovanje strupov na ježa.** Pred nekaj desetletji je glasoviti profesor Lenz opisal boj ježa s coko kopo gadov. Jež je gade premagal in pojedel, ne zmenivši se niti malo za njihovo pikanje. Pikali so ga tudi v ježiček, ali to mu ni prav nič škodilo. Od tega časa se je ukoreninilo mnenje, da strup sploh na ježa ne deluje, akoravno so nekateri o tem dvomili. Moderno združevanje z rumom, je dalо povod, da so strokovnjaki delali poskuse z ježi. Pustili so, da so strupene kače pikale ježa v jek in gobček. Ježi so precej oboleli, trpeli so tri ali štiri dni, a potem so popolnoma ozdravili. S tem je bilo dokazano, da je jež zavarovan proti delovanju strupa. Neposredno ubrizgavanje kačjega strupa je pokazalo nazadnje stopinjo, do katere je jež zavarovan proti temu strupu. Množina strupu, ki je ubila morskega preščika, morala se je desetkrat povečati, da je pri ježu povzročila le prehodno bolehanje. Toda v ježevi krvi niso mogli najti materije, ki bi mogla služiti kot lek proti kačjemu strupu. Z drugimi poiskusi se je dokazalo, da je jež zavarovan tudi proti drugim prirodnim strupom. Jež požre špansko maho, v katere telesu se nahaja hud strup, ne da bi mu kaj škodovalo. Prenese tudi cijankalij (najhuj strup sploh), ki umori močno mačko v štirih minutah. Še le petkrat večja množina povzroči pri njem bolehanje.

#### Prošnja do † Božidarja Flegeriča prijateljev in znancev.

"Večni popotnik Slov. goric", pesnik in pisatelj slovenski, Božidar Flegerič, je minulo leto za vselej zatusnil svoje trudne oči.

Pesnikovo truplo počiva v domači župniji Sv. Bolzenka pri Središču, in ker gomila njegova nima primernega spomenika, zato je izreklo mnogo Flegeričevih ožjih prijateljev in znancev željo, naj bi se pokojnemu pesniku na gomili postavljal dostenjen nagrobnik, in naj bi se v njegovem domačem hišu v Vodencih spominska plošča.

To željo upoštjevalo se je nedavno v Središču osnoval poseben "Odbor za Flegeričev spomenik", ki si je postavil nalogu, poskrbeti, da se uresniči zgoraj navedena želja častilcev Flegeričevega spomenika.

Rodoljubi slovenski, zlasti pa vi, prijatelji in znanci pokojnega pesnika! Do vas se obračamo tem potom z iskreno prošnjo, da nam z denarnimi prispevki pomagate izvesti nalogu, ki smo si jo naložili. Nikdar več ne bode popotni Flegerič potrkal na vaša gostoljubna vrata — prispevek, ki nam ga pošljete, je poslednji čim pjetete, ki ga doprinesete Flegeriču v spomin.

Blaghotne doneske, ki se bodo po časopisih objavili, sprejema Ivan Kolarič, tržan v Središču, kakor tudi vsak odbornik.

Ako se nabere o pravem času primerna svota denarja, se bode letos meseca avgusta s primerno slavnostjo odkril na gomili pri Sv. Bolzenku Flegeričev nagrobnik, doma na Flegeričevem domu pa se bode odkrila spominska plošča.

Odbor za Flegeričev spomenik v Središču, dne 10. februarja 1908.

#### Loterijske številke.

Dne 22. februarja 1908.

Gradee	10	81	46	25	82
Dunaj	45	15	14	36	85

Posestvo 4 orale njiv in travnikov, zidana hiša s 3 sobami in kuhičko, gospodarsko poslopje, bližu ceste je na prodajo. Cena 150 gld., 400 ostane, drugo se prizorno plača. Tudi velika vodenca moč za 16 konjskih moči ker je blizu hosta kuca Hugo Wundischgrätzta. Kdor kupra poizve s katerim se bo pogoda sklenila, dobi 50 K. Več pove Jože Zupan, oštir v Pod-sredski okraj Kozje. 160 1-1

#### PERUTNINARIJ!

Palma ozdravi zanesljivo vsako permutno žival. Pokazalo se je v minomej letu kot izvrstno sredstvo proti zavrnici (difteriji), kugli in proti marsikaterim drugim novaravnim boleznim. Palma je tudi ozdravila slcherno perutnino, ki je trpela na slchernem vnetju in na

Učenke sprejme šivilja v Mariboru, Schillestrasse 6. II. 147

Na prodaj 25 do 30 q sena in otave pri Franc Koronik v Trčovi Sv. Peter blizu Maribora. 143 1-1

Posestvo ki meri 10 oralov obstoječe iz gozda, njiv in travnikov, bližu okr. ceste pri St. Juriju ob j. ž. je na prodaj. Več se izve pri Martin Trbovc, Goričica Sv. Jur ob j. ž. 149 3-1

Priden in zvest cerkvenik, tudi rokodelec, išče službe. Naslov v upravnosti. 148 4-1

Gospodčina, ki je želela pred nekaj meseci pismo pod I. V. No. 100, poste restante, se prosi, naj vzdigne pismo na pošti. 140 2-1

Oskrbništvo grofice Brandis pri Sv. Petru pri Mariboru išče vincičarja s 3 delavnimi močmi. 150

Na prodaj različnega hrastovega drevja za vsakovrstno porabo. Cena se zve pri Franc Predanič. Zvernjak 1. Brežice. 151 1-1

Nočizdana hiša se poceni proda pri Sv. Jožetu na Studencih. Naslov pove uprav. 154 2-1

Mała hiša, vili podobna z velikim vrtom se po ceni proda. 1500 K se izplača, ostalo lahko ostane. Magdalena gase št. 14. Maribor. 145 3-1

Dobra gostilna tik Rim. topic se da v najem; pa tudi proda se jaka lepo malo posestvo. So izve pri A. Pinter v Sl. Bistrici. 153 2-1

Na prodaj sta dva studenca, kjer teče kisela voda; kdor hoče kupiti naj se oglaši uprav. 149 3-1

Deset Postnih Pesmi za mešan zbor, zložil in predelil Ign. Hladnik op. 54. Cena 1 K 60 vin. V kat. bukv. in Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu. 129 3-1

## Trgovci!

Prodajo se še skoro nova dvojna vrata, 5 velikih izložbenih oken vse z železničnimi rolo in dvojni brusenimi šipami ter ene steklene sobne vrata, zelo po ceni. Vse natančneje se zve v trg.

## R. Stermecki,

123 (1) Celje.

## Vabilo

## XXIV. redni občni zbor

## Posojilnice v Konjicah

reg. zadr. z neom. zav.

ki se bode vršil v soboto, dne 7. sušca 1908 ob 10. uri dopoldan v lastni pisarni.

#### Dnevni red:

1. Čitanje porečila o izvršeni reviziji po „Zadružni zvezci“. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 5. Volitev načelstva. — 6. Nasveti.

#### Načelstvo.

1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

Nov naseljen kroček se s 10. februarja preseli iz Ptuja v Maribor in bo v Poštnej ulici v Reiserjevi hiši imel svojo delavnico, za solidno in lepo izdelovanje oblik za moške in fante se jamči, za obilni obisk se priporoča z ediničnim spoštovanjem Jakob Vecjak. 107 3-2



Pozor,  
kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvajam že 95 let, se mi je posređe s česoma iznajmiščedrsto za rastek in las, proti izgajanju las in za odstranitev prljiva (naslin) na glavi, to je

Kapitor št. I.

Cena je (frank na vsako počko): 1 londiš 3 K 60 v. 2 londiš 5 K. Prosim, da se naroči samo od mena. Naslov je: P. Juršič, lekar na Pskram, Slavonija. Dezer se pojde naprej ali z poštnim poštem.

Služba organista in cerkevnika se odda s 1. aprila t.l. pri Šmiljavcu bl. Slov. Gradač. — Dodatki: vpisana bernja in posestvo za 2-3 govedi. Cerkv. predstojništvo Šmiljavč p. Slov. Gradač. 114 2-1

Hiša pri Šmiljavci na cesti Sv. Jožeta se proda z dobro najemčino in z velikim lepim vrtom, lahkim pogojem in po nizki ceni. Več pove upravnosti tega lista. 127 3-1

Vila s 5 stanovanji in malo trgovino, govejimi in svinjskimi hlevi, nekaj polja in sadovnjak se proda za 12.000 K. Hiša nese 805 K na leto. Novavas št. 44 pri Mariboru. 139 3-1

Išče se samica ali vdova brez otrok, ki ima kako posestvo z vingradom, gostilno ali kako veče posestvo na Sp. Štajer. ali Kranjskem, ki bi hotela vzeti za gospodarja vdovca 60 l. starega kateri polži v gospodarstvo 40 K. Ako bi zadostoval, ako bo to vse po njeni volji. Kdo pozive za katero tako dobi 50 K. Ponudbe pod našlovom: A. V. Poste-restante, Rajhenburg ob Savinji. 158 1-1

Lepa hiša z velikim vrtom, hlevi, delavnico itd. bližu juž. kolodv. v Mariboru, se proda ali pa zamenja z majhnim posestvom. Vpraša se: Maihor, Mühlgasse 11. 156 2-1

Novo zidana hiša z 2 sobami, 2 kleti, hlev za živilo in svinje, vse v prav dobrem stanu poleg hrama je veliko brajd katero dobro nosijo, pet minut od hrama je lep sadonosnik in pažni potem pa stopi na vodo za hajdrovo kašo ker se pozimi precej zaslubi. k posestvu spadata dve veliki njivi, mali vinograd in sadonosnik, vsega skup 7 oralov in vse v dobrem stanu in se zavoljo bolhnosti posestnika po ceni proda. Več se izve pri G. Tomičič, gostil. v Zgor. Hočak. 158 2-1

#### Dnevni red:

1. Čitanje porečila o izvršeni reviziji po „Zadružni zvezci“. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

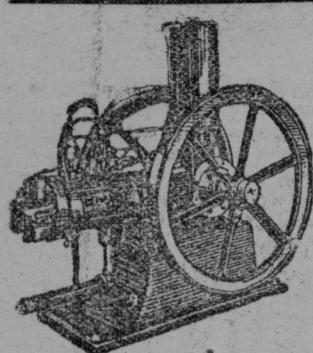
1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev načelstva. — 6. Volitev načelstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v zmislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

161 1-1

Načelstvo.

1. Članek načelstva. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Odobrenje letnega računa za leto 1907. — 4. Volitev načelstva. — 5



**Karol Sinkovič,**  
ključavnica in izdelovatelj  
motorjev in strojev  
*Maribor, Puffgasse 9.*

Ker postaja bencin vedno dražji,  
so najboljši za industrijo in poljedelstvo

**Climase**  
**Bohsel-motorji**

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro  $1\frac{1}{2}$  do  $2\frac{1}{2}$  vinarja.

Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

**Karol Sinkovič,**  
zastopnik Climase Bohsel-motorjev

76

**Pozor! Čitaj! Pozor!**

## Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastrelenu kašiju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hribovosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašiji, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborne, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

**P. Jurišića,**

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

## Demetrij Glumac

**kotlar**

**Ptuj, Poštna ulica 13**  
in MARIBOR, Kaserngasse št. 13  
priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice,  
pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vseake vrste cena in hitro.  
Kupujem stari baker, sink in mesing po najboljši ceni.

# 1908.

## Za spomlad!

Največja izbira ravnog na novo došlega blaga, za moške in ženske obleke, svilene robe, razno perilo, preproge, kravate, ter izgotovljene obleke za moške in fante, po najnižji ceni.

**M. E. Špec,**

Maribor Grajski trg št. 2. (Burgplatz 2.)

**Kdo**

**V. WEIXL,**

Maribor Gospodska ulica št. 33.

Posebno velika izbira vseh šolskih potrebščin.

**Svoji k svojim!**

**Nova trgovina**

**F. Bureš,** urar, očalar  
in zlatar

v Mariboru : Tegetthoffova cesta št. 33,

priporoča slavnemu občinstvu  
svojo bogato zalogu raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

**„CROATIA“**

edina hrvaška zavarovalnica,  
osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpečilitvi po blisku nepremičnini vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor hišno opravo, gospodarsko orodje, opreme, stroje, blago, žito, blage v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Cerne št. 1.

**Maribor**

Sofijin trg

!

trgovina s špecerijskim blagom in semenami : priporoča  
ia BARTHELNOVO apno za poklajo : brusne in mlinske kamne  
vsake velikosti! : Kupuje pristno deteljne seme. :: :: ::

**M. Berdajs**

V službo želi vzeti par poštenih ljudi z dobro plačo. Naslov se izve pri upravniku. 111 3-3

Gospodična, popolnoma zmožna nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi sprejme Anton Kiffmann v Mariboru, Gospodska ulica. 113 3-3

Lep travnik se proda, približno 1 oral, raste dobra sladka kroma, leži tik državne ceste na zelo ugodnem prostoru, ki bi se lahko razobil kot stavbni prostor in je kakih 5 minut od želez. postaje. Naslov v uprav. 112 3-3

**Posestvo,** 18 minut od Siseka, prva hiša s 4 sobami,

kuhinja, velika klet, druga hiša z 2 sobama, kuhinja, gostilna, dotakajoče se motormlin, 16 H. P. z 2 kamenoma, vse v dobrem stanu, 16 glav živine, vrt za zelenjavno, 10 oralov zemlje, 6 oralov gozda, se zaradi družinskih razmer proda. L. Kotzbeck, Goldova, Sisek, Hrvatsko. 106 3-3

Mizarnica, dobridoča, z motorno gonično močjo se proda. Poleg se tudi lahko ima prodajo pohištva. Kje pove uprav. 136 3-2

Mesarskega učenca sprejme gosp. Miroslav Reismann, Koroska cesta št. 66. Maribor. 137 (1)

Mala hiša z dvema stanovanjema z verando in velikim vrtom zasajenim s trsom. Damgasse št. 180. Maribor se proda. 138 2-2

Sprejme se učenec poštenih starišev v trgovino mešanega blaga I. Traun, Ptujsko gora pri Ptaju. 120 3-2

Posestvo, jake lepo, z okoli 29 oralov rodovitne zemlje, z lepo zidano hišo in gospodarskim poslopjem, ki leži 1. uro od Maribora, četrte ure od železniške postaje, 5 minut od farne cerkve, tik glavne ceste na kjer prijaznem kraju, se radi družinskih razmer prostoročno ceno proda. Posestvo obstoji iz velikega, jake lepega gozda, lepih travnikov, rodovitnih njiv, lep sadovnik in nekaj vinograda. Natančneje se izve pri Josipu Sernek-u, km. sin. Spodnja Sv. Kunegunda, Gradiška, pošta Pesnica. 134 3-2

Lep travnik se proda, približno

1 oral, raste dobra sladka kroma, leži tik državne ceste na zelo ugod-

nem prostoru, ki bi se lahko razobil kot stavbni prostor in je kakih 5 minut od želez. postaje. Naslov v uprav. 112 3-3

**Trtni cepliči.**

20.000 laškega rizlinga in 7000 silvana, natančno sortirani, s popolnoma zdravimi očesi, se dobijo po primerni ceni pri Martin Cerjak-u, ekonom v Rajhenburgu Sp. Stajersko. 83 (1)

**Štampilje**

iz kačnika, modeli za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlator in graver v Mariboru, Gospodska ulica št. 16. Vhod: Webergasse 8.

**Galošne,** prave ruske z znakom

,Zvezda Provodnik“ priporoča

**P. Kostič**  
v Celju. 789 (1)

**Karol Kocjančič**

trgovce v Ormožu,

priporoča veliko zalogu manufakturnega in špecerijskega blaga. — Cene nizke, postreža točna! 80 10-5

## Oddaja stavbe

novega enonadstropnega šolskega poslopja v Konjicah okolica s 6 učnimi sobami, telovadnicou, nadučiteljevo stanovanje in drugimi prostori se razpiše v potu ofertov de 15. marca t. l. Stavba se bode oddala le enemu glavnemu podjetniku. Stavbeni operat je razpoložen na ogled pri šolskem vodstvu v Konjicah okolica. Krajni šolski svet v Konjicah okolica, dne 11. februarja 1908.

Ignac Potnik, načelnik.

## Vinogradniki!

### I. štajerska trsničarska zadruža

pošta Juršinci pri Ptaju

ima za nasadno dobo 1907/8 čez 250 tisoč suho cepljenih trt, različnih dobrih vrst na prodaj. — Obširni ceniki se posiljajo na zahtevanje zastonj. — Nekateri udje imajo tudi lepa sadna drevesca (jablane) na prodaj. 720 (1)

### Karol Kocjančič

kamnoseški mojster

**MARIBOR,** samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrfi, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. 456

Posestvo 10 oral, zidana hiša s prešo, vinograd z amerikanskim trsjem zasajen in lep sadovnjak. Oddaljeno je pol ure od cerkve. Matija Has, Spodnji Dol št. 95. Sv. Jakob Slov. gor. 126 3-2

Majer se sprejme h 30. glav živine; njegova žena mora dojiti, oskrbavati svinje, in dati hrano 4. hlapcem. Plača pri prosti hrani 50 K mesečno. Oskrbništvo grada Novi Kloster. St. Peter v Sav. dol. 135 2-2

**Pohištvo!**

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otrošje postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor

Koroška cesta št. 10.

Trgovina z manufakturnim, modnim in drobnim blagom

**Feliks Rop : Maribor**

Grajski trg št. 5

priporoča svoje velike zaloge suknjenega in vojnenega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi prav dobro platne za vsakovrstno perilo. — Oprave za ženitve, garniture, preproge in edeje v največji izbiri po najnižji ceni.

## PAZITE

letes pri nakupovanju oblek in drugega manufakturnega blaga na Trgovske hiše

**R. STERMECKI**

Celje,

v kateri se mora zgraditi preizkušnjavanje trgovine velikanska zaloga novodolskega spomladanskega in letnega blaga popolnoma odpadati. Zato cena : čudovite nizke. Vzorec proti vrtniti na vse strani franko in zastonj.

**Narodna gostilna**

Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 40

priporoča vedno sveže pive, izvrstna domača vina ter mrzle in toplo jedi.

Mar. Meden.

**Kapljice za želodčni krč :** Stane ena steklenica 50 vinarjev.

**Žganje proti trganju :** Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobih in udih. Cena 1 K.

**F. Prull :** mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg št. 15.

**Tovarna za glinske izdelke**

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšega, večkrat premletega glina priznane najboljše izdelke, kakor: patentovane zarezne in vsakovrstne druge stredne opinke, opinke za zd, za oboke, dimnike, rekontra-opinke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenarju A. Glaserju.

**I SVOJI K SVOJIM!**

**R. Salmič, Celje**

Narodni dom.

Največji in najcenejši eksport. — zrebrnine, zlatnine in optičnih predmetov. : Naročite največji osnček brez piščesa.